

LOVRANSKI LIST



Glasilo Općine Lovran ■ Izdavač: Općina Lovran ■ U. m. Tita 41, 51415 Lovran ■ Godina: XIV ■ travanj 2019. ■ ISSN 1845 - 9609

Broj 47

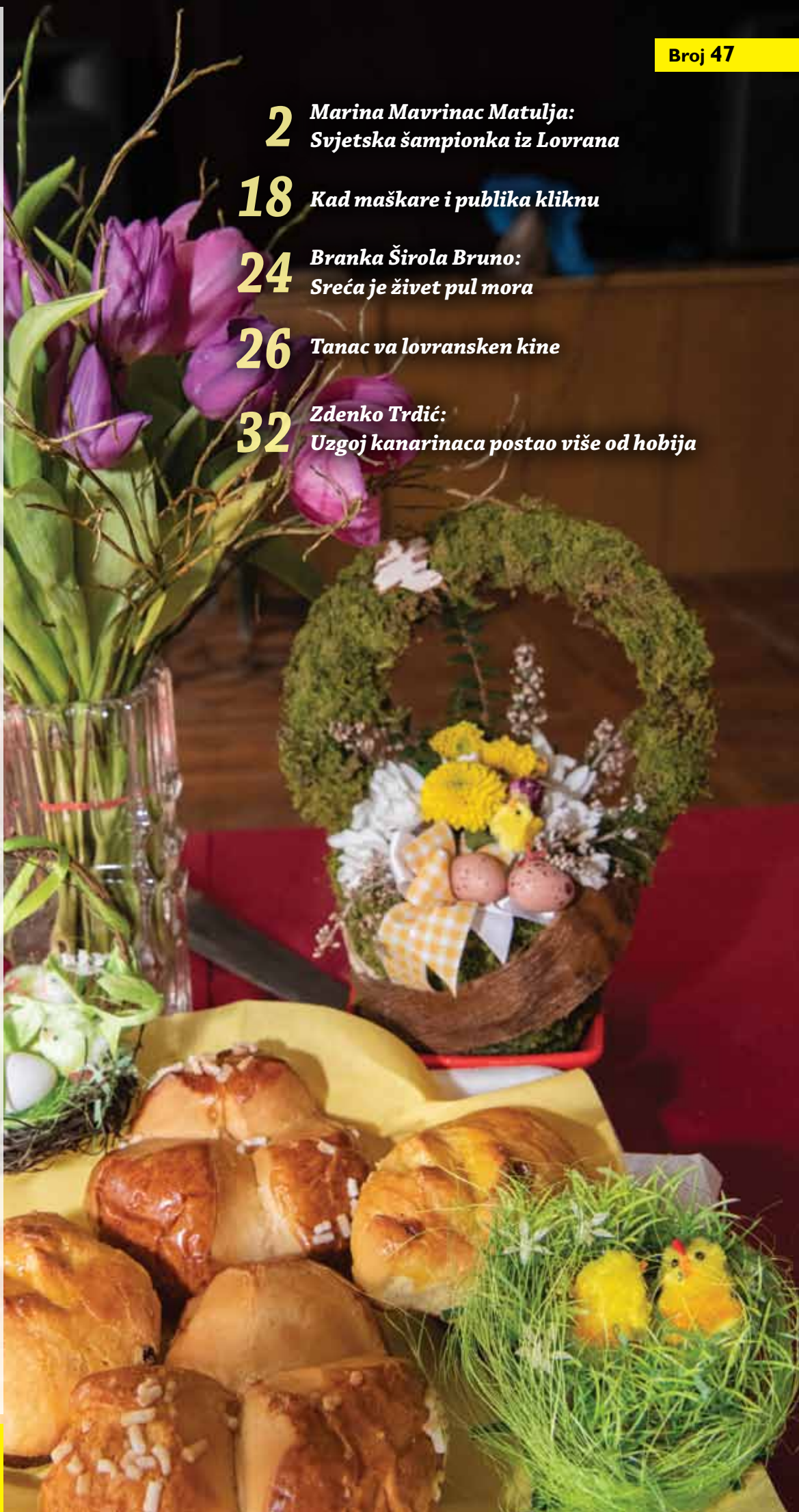
2 *Marina Mavrinc Matulja:
Svjetska šampionka iz Lovrana*

18 *Kad maškare i publika kliknu*

24 *Branka Širola Bruno:
Sreća je živet pul mora*

26 *Tanac va lovransken kine*

32 *Zdenko Trdić:
Uzgoj kanarinaca postao više od hobija*



Marina Mavrinac Matulja

– svjetska šampionka iz Lovrana



■ Piše: Marina Kirigin

Marina Mavrinac Matulja, članica lovranskog SRD-a Zubatac, u mjesecu veljači ove godine postala je prvakinja svijeta u sportskom ribolovu – surf castingu (lov štapom s obale). Na Svjetskim ribolovnim igrama održanima u Južnoafričkoj Republici, osim pojedinačnog zlata, zajedno s hrvatskom ženskom reprezentacijom koju su činile Tea Radil, Sanja Lotspaich, Ardena Bajlo, Nikolina Kotlar i Ela Galzina te izbornik Srećko Šobot i trener Luka Bučević, zakoračila je i na brončano postolje u ekipnom dijelu natjecanja. Po osvajanju zlatne medalje na svom je facebook profilu napisala "Ustala sam rano, kao i svi ovdje na Svjetskom prvenstvu. Otići loviti ribu i uživati, to je uvijek bio moj moto i tako sam postala prvakinja svijeta, uživajući u svakom okretu mašinicke, jer to su mi poželjeli moji doma. »Mama, uživaj u svakom okretu mašinicke«. I jesam, hvala vam svima što ste vjerovali". Taj njezin kratki status ispričao je priču o skromnosti Lovranke, mlade majke troje djece i uporne sportašice koja ne posustaje ni kada je najteže. Doma se vratila sa dvije medalje oko vrata, Lovranci su je dočekali poljupcima, pjesmom, cvijećem. Marinino svjetsko zlato prvi je puta stiglo na Liburniju i u njezin Lovran.

DOČEK ZA PAMĆENJE

– Nisam očekivala takvu pažnju. Dobila sam izuzetno puno čestitki, lajkova, poruka, telegrama... Svi su me jako lijepo dočekali. Ljudi me u mom kraju oduvijek doživljavaju kao »njihovu malu Marinicu«, pa i sada kada više nisam toliko mala. Neki njihovi komentari po povratku iz JAR-e bili su mi izuzetno dragi – neki su mi rekli ako smo ikad zamišljali prvakinju svijeta to si nam vavek bila ti. Stvarno lijepo riječi stigle su sa svih strana, iz klubova iz regije, onih u Dalmaciji... – započela je svoju priču svježim dojmovima Marina Mavrinac Matulja.

– Sportašica sam, uvijek se borim, ali i uvijek sam nekako mislila da zlato pripada nekom drugom. Ali evo život ti ponekad pokaže, da sve što sanjaš, da se na kraju može i ostvariti. Samo pred godinu dana na SP-u, koje se također održao u JAR-i, zauzela sam 22. mjesto, a u ekipnom dijelu bile smo druge. Sada kada sam se vratila dolje neke su nam stvari bile poznate pa je bilo utoliko lakše. Međutim, lovilo se i s novom opremom, posve drugim udicama. Noćima smo vježbale stavljati udice u karton i skidati ih iz kartona. Ta novina uvedena je kako bi se spasilo što više riba. U JAR-i je izuzetno jak pokret »zelenih«, a rezultat novih udica je i taj da niti jedna riba nije ispliva-

la, odnosno sve koje su po ulovu vraćene u more su preživjele – priča Mavrinac Matulja koja je ribolovnu karijeru započela sa sedam godina. Tada je otišla na prvo natjecanje i odmah bila uspješna. S 11 godina već je postala reprezentativka Jugoslavije, a kasnije i prva prvakinja Hrvatske. Od svojih prvih dana vezana je uz lovranske grote i brani boje svojeg Sportsko-ribolovnog društva »Zubatac«. U svijet ribolova uveo ju je tata, a »gen« za ribolov, kao i ljubav prema moru ostavili su joj već i preci. Marinin pranonu Zvonimir Blaž još 1920. okrenuo se moru i ribolovu, a tu ljubav prenio je i na sina Petra – Piera, Marininog nonota koji je živio u vremenu kada su krenula i prva natjecanja u ribolovu. Tako je postao prvak Jugoslavije u panulanju. Kasnije je i Marinin otac Bruno krenuo istim stopama i postao dvostruki prvak Europe, prvak Jugoslavije, i baš kao i Marina, prvi prvak Hrvatske.

SAMO MOJA GROTA

– Imali smo barku i uvijek smo lovili ušate, salpe, špariće... Uvijek smo bili u i oko kluba na lovranskom mulu pa sam tako odlučila i sudjelovati na natjecanju. U ribolovu je tada bilo puno više dečki, a kako me je tata smatrao prenježnom da se time bavim, često me je nastojao odvući od samog nadmetanja. Ipak, u ribolovu sam se našla, bilo je to nešto jače od mene. U Lovranu sam kao mala imala svoju groticu. Zela bi štipić i šla na nju. Znala sam da je to samo moja grotica jer kada bi na njoj nešto zaboravila, uvijek bi me dočekalo. Upravo ti sportski rezultati koje sam bilježila od samih

početaka bavljenja sportskim ribolovom navukli su me da uvijek idem dalje, da ne odustajem. Dulju pauzu nikada nisam imala, pa čak ni onda kada sam postala majka. Uvijek sam nastojala otići bar na pokoje klupsko ili regionalno natjecanje. Ipak, kada sam imala troje vrlo male djece odlučila sam istupiti iz reprezentacije i mjesto prepustiti nekom drugom koji je u tom trenutku mogao dati više. Danas znam da se u reprezentaciji lakše održati negoli ju izboriti. Nije bilo nimalo lako poslije ponovno ući među najbolje hrvatske ribolovke. Mnogi misle kako je ribolov sreća. Ribolov nije sreća. Uspješan si samo onda kada se pripremaš i treniraš. U ribolovu se slučajno ne more ništa dogoditi. Sve je to stvar duboke koncentracije pogotovo kada je natjecanje nekoliko dana, onda »ispliva« onaj koji je u tome najbolji i najviše daje – govori iskusna lovranska ribolovka.

ŽIVOT S MOREM

Ljubav prema moru, ribolovu već je usađen i u petu generaciju, Marininu djecu. Iris, Mistral i Val već su imenima predodređeni da žive s morem. U tom ih duhu i odgajaja zajedno sa suprugom Tinom, trenerom jedrenja. Od kada su bili doslovce u pelenama, Marina bi se sa suprugom i djecom uputila na krstarenja jedrilicom, a i danas im je svaki dan vezan uz more. Svo troje djece bavi se jedrenjem, a svi su dobili i ribolovne temelje, bazu koju im je prenio nono dok s njim odlaze u podvodni ribolov ili love iz barke i mama Marina s kojom pokatkad putuju i na natjecanja u regiji.

– Sada se meni počelo otvarati to vrijeme kada se više mogu pripremati, djeca su već do-

sta velika. Prije sam trošila noći. Dok bi djeca spavala, ja bih vezala udice, a onda drugo jutro kada bi se djeca probudila svojim su ručicama znala proći po olovima i cijeli moj noćni rad vezanja udica i olova u tren oka poništiti. Tako i danas. Pripremam se dok djeca spavaju, treniram dok djeca jedre, a sve kako bi imali što više zajedničkog vremena. Prije smo odlazili puno više skupa na natjecanja, a sada kada su se djeca prebacila na jedrenje vikendi su nam podijeljeni – ja sam na ribolovu, a suprug Tin, inače trener u Jedriličarskom klubu »Istra« u Lovranu, je obično s djecom na regatama.

JEDRENJE

Sva moja djeca su se okušala u ribolovu i bili su jako dobri, na svim natjecanjima sa ŠRD »Zubacem« su osvajali odličja. Morali smo se odlučiti između ribolova i jedrenja. Jedrenje je sport kojeg moraš početi u ranoj životnoj dobi, oni imaju ribolov u nekim temeljima, u nekakvoj podlozi, imaju ga u sebi i ako se budu ikada odlučili sportski time baviti, s jednim dobrim treningom mogli bi biti uspješni. U jedrenju to ne ide tako pa smo nekako svi zajedno odlučili da su ovo godine kada bi trebali biti u jedrenju. Uglavnom, naš je život takav da smo svaki dan na moru ili uz njega. Sve tramontane, maeštrali – sve to odradujemo skupa. Dok oni jedre na tramontani, ja sam uz njih na gumonu ili lovim na skaldi u lučici. Tata Bruno više nije sportski aktivan, lovi samo za gušt. Diže zubace na Belom, sam nabavlja ješku, roni. Malo nas jadi jer gre va svaku škuju, a tu ljubav prenio je i na moju djecu. Val jedva čeka kupiti ribolovnu pušku – govori Marina koja se iz Južne Afrike vratila puna dojmova.



Rusi zaljubljeni u „uljepšanu verziju francuske rivijere“

■ Piše: Davor Žic

Uspjesi hrvatske nogometne reprezentacije u Rusiji, koji su obilježili proteklo ljeto, uz foto-albume ispunjene navijačkim zanosom u „kockastim dresovima“, ostavili su za sobom i mnoge zanimljive suradnje koje se vjerojatno ne bi dogodile da se Hrvatska nije plasirala na Svjetsko prvenstvo i došla nadomak titule prvaka.

Jedna od tih suradnji jest ona između Općine Lovran i ruskog grada Kovrova, smještenog u Vladimirskoj oblasti, koja se nalazi istočno od Moskve, u europskom dijelu Rusije. Kovrov je grad koji svoje korijene vuče iz 13. stoljeća, što znači da je bitno mlađi od Lovrana, ali i daleko veći s oko 150 tisuća stanovnika. Nekadašnje tekstilno središte regije, u 20. stoljeću preraslo je u pravi industrijski grad s naglaskom na tešku industriju, poput proizvodnje radnih strojeva, motocikala, ali i vojnih strojeva.

Zbog snažnog gospodarstva, stanovništvo ima prilično visok životni standard u odnosu na ostatak Rusije, a zbog relativno niskih temperatura koje u gradu vladaju većim dijelom godine, otvaranjem prema Zapadu okrenuli su se toplijim, mediteranskim destinacijama.

Hrvatska je u fokus došla zbog uspjeha naših nogometaša, a Lovran zbog toga što su gradonačelnika Kovrova impresionirale fotografije mora i lovranskih vila, a snažne impresije potvrdio je i službenim posjetom početkom rujna. Tada je Anatolij Vladimirovič Zotov kazao kako je lovranska rivijera „uljep-

šana verzija francuske rivijere“, a gradonačelniku Kovrova koji je na vlasti proteklih pet godina i njegovoj pratnji osobito se dopala i lokalna gastronomija.

A koliko su ruski gosti bili oduševljeni Lovranom u svom jesenskom posjetu, toliko su ruski mediji bili zainteresirani za goste iz Lovrana koji su u uzvratni posjet Kovrovu stigli krajem prošle godine.

Delegaciju, koju je predvodio načelnik Bojan Simonič, činili su i predsjednik Općinskog vijeća Branislav Petković te direktorica turističke zajednice Luiza Sandalj.

Simonič i suradnici dobili su značajan prostor u svim medijima, a našli su se na naslovnica svih dnevnih tiskovina, u udarnim terminima regionalnih TV postaja te su dali i brojne intervjue za lokalne medije.

- Iskoristili smo naš posjet kako bi maksimalno promovirali naš kraj odnosno cijelu Opatijsku rivijeru, ali i Republiku Hrvatsku. Uspostavili smo brojne kontakte s vodećim ljudima gospodarskog života te smo otvorili vrata za moguću daljnju suradnju. Dogovorili smo nastavak aktivnosti na području kulturnog povezivanja tijekom 2019. godine kako



bi što više približili našu destinaciju ruskom tržištu, ali i upoznali naše građane s ruskom tradicijom i kulturom, rekao je Simonič.

Gospodarsko središte iz takozvanog „Zlatnog prstena Ruske federacije“, industrijski najrazvijenijeg područja velike države i „gradić mali“ s bogatom poviješću i turističkim ljepotama mogli bi u narednim godinama i produbiti suradnju, što bi značilo ne samo povećani dolazak imućnih ruskih gostiju na Kvarner; već i moguću gospodarsku aktivnost.

- Sudjelovali smo na većem broju radnih sastanaka i prezentacija te smo obišli tvornice, škole, vrtiće, muzeje, turističke kapacitete u sklopu bogatog programa, kazao je Simonič, dodavši kako je u sklopu gostovanja u Rusiji, delegacija posjetila i Moskvu.



Izložba Artkluba Hurbanovo

■ Piše: **Silvana Miličić**

Galerija Laurus je 12. ožujka odisala oduševljenjem. Otvorena je izložba umjetnika iz Slovačkog grada Hurbanova.

Artklub djeluje u sastavu Artcentruma pod vodstvom Juraja Sviteka, ravnatelja osnovne škole u Hurbanovu. Artklub povezuje publiku zainteresiranu za umjetnost i aktivne umjetnike te omogućuje svojim članovima da se svake godine predstave svojoj publici. Ljetne umjetničke kolonije na koje odlaze nude im upoznavanje s novim tehnikama i razmjenu iskustva.

Devetero umjetnika koji se predstavljaju na ovoj izložbi likovni su pedagozi. Zahvaljujući Feszty Arpadu ova grupa umjetnika smatra Lovran svojim drugim domom te su sretni što mogu za petu godišnjicu osnutka Artkluba izlagati u Galeriji Laurus.

Prošle godine dio članova Artkluba ljetovao je u Lovranu s namjerom da dojmove pretvore u likovna djela. Posebno se u tome istaknula Magdalena Serbakova čija serija slika našeg lovranskog Starog grada krase zidove galerije. Osim slikanja kistom predstavili su keramičke radove izrađene s glinom obojene bakrom i emajlom raznih boja i tonova, zatim slike velikog formata u emajl tehnici i plakete izlivenne u bronci.

Posebno je zadovoljstvo razgledati izložbu uz stručno tumačenje naše slikarice Melite Sorola Staničić o načinu rada izlagača i upoznavanje posjetitelja izložbe koji su materijali korišteni.

Članovi Artkluba iz Hurbanova su vrlo zadovoljni što mogu u Lovranu izložiti svoja djela, a mi smo počašćeni njihovim dolascima i ovom izložbom u Galeriji Laurus.



ARTKLUB HURBANOVO

Izložba umjetnika iz partnerskog grada Hurbanova (Slovačka)

Galerija Laurus,
Trg Slobode 14
Lovran

12. 03. - 03. 04. 2019.

Otvaranje izložbe:
Utorak, 12. 03. 2019.
u 19 sati

Na otvaranju nastupa
KUD Lovor

Radno vrijeme:
utorak, srijeda, petak:
17:00 - 21:00 h
četvrtak:
10:00 - 14:00 h
subota i nedjelja:
10:00 - 14:00 h i 17:00 - 21:00 h
ponedjeljkom zatvoreno

ROZÁLIA DARÁZSOVÁ
GABRIELA GODOVÁ
TÍMEA GOLASZ
MAGDALÉNA SERBÁKOVÁ
JURAJ SVITEK
DANIEL SZALAI
EMŐKE SZILVA
ILONA SZILVA
JÓZSEF SZILVA



Eurochild u Opatiji i Lovranu



U Opatiji je u drugoj polovici 2018. održana međunarodna konferencija „Gradimo bolju Europu s djecom: pridružite nam se!“ u organizaciji mrežne organizacije Eurochild. Domaćini konferencije bili su Društvo „Naša djeca“ Opatija i Grad Opatija – Grad prijatelj djece.

Konferencija se održavala pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović te je okupila vodeće europske stručnjake iz područja dječjih prava i dječje participacije.

Tema konferencije bila je aktivno sudjelovanje djece u donošenju javnih politika na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini, a moto koji su osmislila djeca: „Računamo na vas, a vi na nas?“

Na svečanom otvaranju u Centru Gervais sudionicima i gostima obratile su se predsjednica RH Kolinda Grabar-Kitarović (putem Skype-a), nizozemska princeza Laurentien, zamjenica predsjednice Eurochilda Hanna Heinonen, predstojnica hrvatskog ureda UNICEF-a Valentina Otmačić, dječja gradonačelnica Grada Opatije Petra Deranja,

gradonačelnik Opatije Ivo Dujmić, župan PGŽ-a Zlatko Komadina, tajnica Društva „Naša djeca“ Opatija Sanja Škorić te mladi zagovaratelji dječjih prava Fahima i Tymon, nominirani za međunarodnu nagradu Children's Peace Prize.

Na konferenciji su predstavljene rezultati istraživanja provedenih u suradnji s UNICEF-om, te iskustva 130 članica Eurochilda koje djeluju u 33 zemlje Europe. Konferencija je bila poduprta zbirkom istraživačkih dokaza o važnosti sudjelovanja djece u donošenju javnih odluka o politici. Organizirane su brojne radionice na kojima su djeca, kreatori politika, praktičari i istraživači razmijenili svoja iskustva, a organizirani su i studijski posjeti u gradu domaćinu i okolici.

Tako su gosti iz Europe posjetili i Lovran. Bili su u Dječjem domu „Ivana Brlić-Mažuranić“ gdje su vidjeli kojim se sve aktivnostima bave djeca i njihovi odgajatelji, na koji način sudjeluju u životu Doma, a prezentiran je i poludnevni/cjelodnevni boravak djece u Domu. Usluga je to kojom se pruža podrška i pomoć obiteljima s djecom iz šire lokalne zajednice i kojom odgajatelji i stručni tim potiču razvoj djece u različitim područjima: obrazovnom, zdravstveno-higijenskom, tjelesnom i psihosocijalnom. Djeca se u ovaj program upućuju rješenjem Centra za socijalnu skrb, a za svako se dijete nakon timske opservacije i obrade planira individualni stručni tretman, grupni stručni tretman, stručni rad s roditeljima i / ili skrbnicima i aktivnosti u slobodno vrijeme.

Bili su i u lovranskoj područnoj školi Mošćenička Draga gdje su se upoznali s radom škole i školskim projektima te u Galeriji Laurus gdje je prezentirana izložba Dobro došli u Opatiju koju su osmislila i pripremila djeca iz Opatije i Lovrana. O izložbi i brošuri istoga naziva okupljenima je govorio vijećnik Dječjeg gradskog vijeća Opatija Lovranac Mateo Zausnig.

S akcijom Općina Lovran prijatelj djece goste su upoznali zamjenik načelnika Toni Družeta i voditeljica Odsjeka za društvene djelatnosti Velinka Sušanji.



■ Piše: Kristina Staničić

Mladi u svijetu politike

■ Piše: **Silvana Milotić**



Sve odgojno - obrazovne ustanove provode program Građanskog odgoja. Učenički Dom Lovran pod voditeljstvom ravnateljice Nataše Tomić i zalaganjem pedagoginje Jasne Majić to radi vrlo savjesno. Jedna od nedavnih aktivnosti je organiziranje tribine na temu „Mladi u politici“. Maturanti će uskoro imati pravo glasa te je ta tema njima dobrodošla.

Mladi najlakše uče od mladih i uspješnih koji im mogu služiti kao primjer. Zato su pozvali predstavnike Akcije mladih, sadašnje vodstvo Općine Lovran. Načelnik Bojan Simonič i njegov zamjenik Toni Družeta odazvali su se pozivu Učeničkog Doma Lovran. Cilj tribine je da maturanti saznaju što mladi mogu na političkoj liniji napraviti za svoju lokalnu zajednicu i šire. Učenici su prije njihovog dolaska bili pripremljeni tako da su bili upoznati tko su oni, na kojoj su funkciji te što su učinili proteklih godina. S učenicima su dogovorena okvirna pitanja. Prisustvovalo je tridesetak učenika a bila je prisutna odgajateljica Iva Ilić Stanić te pedagoginja Jasna Majić. Ravnateljica je pozdravila goste i održala uvodnu riječ.

Načelnik Bojan Simonič i zamjenik Toni Družeta su se učenicima predstavili te prikazali svoj rad i djelovanje u Općini Lovran, a zatim su učenici postavljali pitanja. Najviše ih je zanimalo kako su se počeli baviti politikom, od kuda im ta ideja, kako su odlučili osnovati stranku, koje su im daljnje ambicije, kako to da su dobili toliko glasova u Lovranu? Pitanja su se nizala: kako se oni kao učenici mogu aktivirati, kako je organizirano upravljanje općinom, što misle o iseljavanju mladih...? Posebno im se sviđalo kad je Bojan pričao kako su sjedili na igralištu, diskutirali i na kraju zaključili da žele i oni nešto dobro napraviti za svoje mjesto.

Zainteresiranost učenika je bila veća od uobičajene jer su im se predstavili mladi ljudi, koji su im svojim primjerom pokazali da i mladi mogu biti politički aktivni i uspješni. Posebno se pitanjima istaknuo

učenik koji planira upisati studij političkih nauka. Načelnik i donaćelnik su sat i trideset minuta odgovarali na pitanja i nesebično dijelili svoje znanje i iskustvo.

Šećući u blizini Učeničkog doma srela sam grupicu učenika i obratila im se: – Oprostite, je li možda netko od vas prisustvovao tribini „Mladi u politici“?

Iznenadeno su me pogledali, a jedna je djevojka odmah rekla da je ona bila prisutna pa sam je upitala: - Kako te se dojmilo?

Na trenutak se zamislila i rekla: – Svaka im čast, ja im se divim.

Na isto pitanje zamjenik načelnika Toni Družeta rekao je: – Drago mi je što su nas pozvali i što mladi pokazuju toliki interes u tako ranoj fazi svog razvoja. Vjerujem da je za to zaslužna dostupnost medija i svakako interneta.



Svi me pitaju kada ćemo na neki novi izlet

■ Piše: Davor Žic



S cena je filmska – čovjek se probija kroz gužvu u klasičnom, lijepo uređenom lokalu, a svi mu stižu ruku, mašu na pozdrav, dozivaju sa „šefe, šefe“, zaustavljaju kako bi ga priupitali kakvo pitanje... Možda ništa neobično za istaknute političare ili glazbene zvijezde, no on ne pripada niti jednom od ta dva svijeta.

Mjesto radnje je Lovran, gradska kavana. Vrijeme radnje – rano ujutro, a prisutna populacija uglavnom penzionerska. Šef je Marin Đakovac, predsjednik Udruge umirovljenika Lovran, najbrojnijeg „kluba“ u mjestu, a pitanja se uglavnom odnose na – „kad ćemo na neki novi izlet“.

- Udruga već 15 godina postoji, osnovala ju je grupa žena kojoj je na čelu bila Anka Buterin. Naročite zasluge ima u organizaciji izleta umirovljenika i upoznavanja s kulturnim i povijesnim znamenitostima svih pokrajina i važnijih otoka Hrvatske, zbog čega smo ju na prošlogodišnjoj skupštini proglasili počasnom predsjednicom naše udruge. Ona je sve do prošle godine vodila tu udruhu koja se sve više omasovljavala, tako da je dogurala skoro do tri stotine članova. Pošto je Lovran penzionerski grad, jer nigdje nisam vidio više penzionera nego u Lovranu, logično je da su se ti ljudi skupili. A kako je i turistički grad, i umirovljenici se bave turizmom, rade u turizmu honorarno ili su tijekom ljeta okupirani iznajmljivanjem apartmana i jedva čekaju da dođe jesen i krenu izleti, zabave i druženja.

Koliko danas članova okupljate? Čime se bavite?

- S vremenom je broj nešto pao, ali imamo više od 200 aktivnih članova koji se druže, idu na izlete, sudjeluju u aktivnostima udruge. Jedna od tih aktivnosti su tečajevi informatike, s kojima smo krenuli negdje 2006. godine. Ja sam došao iz Austrije, imao sam malo znanje rada na kompjutoru, a u prostoriji koju smo koristili u Društvenom domu smo postavili četiri računala koja smo dobili. Po grupama od 5, 6 članova učili su prvo pisanje u Wordu, a nakon toga su prešli i na internet i društvene mreže. Poseban „ritual“ bio je podjela diploma koju su polaznici sami sebi napisali i tiskali u Word-u „ukrasnim“ slovima koje su

učili na kursu. Četrdesetak ljudi prošlo je kroz tu obuku i sad su vrlo aktivni na Facebooku, svakodnevno surfaju i dopisuju se... U Domu je to funkcioniralo desetak godina, a sada smo to ponovo aktivirali u novim prostorijama za udruge koje imamo u Starom gradu. To su nešto manje prostorije, koje dijelimo s drugim udrugama, ali imamo prostor za dva kompjutera koje smo postavili i nastavili s tečajevima. Puno članova pokazalo je velik interes za tečajevima informatike, jer svi su oni iz vremena u kojem nije bilo računala i mobitela, a danas vide da ne mogu bez njih funkcionirati. Kad su ih prvi puta vidjeli, upalili, bilo je to za njih „čudo“, ali sada vrlo dobro vladaju i računalima i društvenim mrežama. Osim toga, vodimo računa i o našim članovima koji su u domovima umirovljenika, pa ih posjećujemo.

Ipak, po interesu ovdje u kavani, čini mi se da su pravi hit – izleti...

- Da, izleti su naša glavna aktivnost. Imamo ih četiri do pet godišnje. Jedno je druženje općinskih i županijskih udruga u Golubinjaku gdje prve subote u srpnju dođe i pedeset autobusa iz svih krajeva – bude tu muzike, sportskih igara, zabave i to je glavno druženje tijekom godine. Osim toga, budu i dva natjecanja penzionera - a znaš u čemu se penzioneri mogu takmičiti: kartama, boćama, šahu – koja se obično održavaju na Krku.

Važno nam je i upoznavanje različitih hrvatskih krajeva, jer naša udruga u petnaest godina obišla je praktički sve županije, jedino nismo bili u Međimurju – to sada planiramo. Istra, Slavonija, većina otoka, Dalmacija, čak i Crna Gora. Svugdje smo bili i upoznali kulturne i povijesne znamenitosti svih krajeva.

Sad smo imali izlet u Istru, angažirali smo i stručne vodiče. Bila su tri autobusa, 140 ljudi, to je rekord. Bilo je to smiješno vidjeti kad smo se kao kolona ispružili Labinom i Vodnjanom, skoro kilimetarsku kolonu smo stvorili, auti su stajali dok su penzići pomalo prelazili cestu. Šalili smo se da su u Lovranu svi kafići zatvoreni taj dan, jer su svi penzioneri otišli iz grada i nitko više nije ostao.

Ujesen bude jedan duži izlet od 2 ili 3 dana, to obično idemo s jednim autobusom. Obilazimo krajeve Hrvatske u kojima još nismo bili, da upoznamo njihovu kulturu i znamenitosti. Na sljedeći izlet, polovicom svibnja, odlazimo u Sloveniju, na Bled. Nakon toga, planiramo na istok Hrvatske, a želimo posjetiti i Međimurje koje se smatra, nakon Istre, najrazvijenijom regijom i običi njihova gospodarstva.

Nije lako to sve organizirati i nadgledati...

- Ne, puno je obaveza, ne znam kako

je Anka Buterin uspjela voditi cijelu udrugu tih 15 godina, to je stvarno zapanjujuća volja, energija i snaga. Sada pokušavamo sve više ići na kolektivno vođenje, da što više ljudi uključimo u razna zaduženja. Bio sam zamjenik predsjednice dvije ili tri godine, a kada se Anka Buterin povukla sa čelne pozicije lani, onda sam ja izabran za predsjednika. Sasvim sigurno neću biti dugo predsjednik, a već sam počeo pripremati nekoliko članica – to su Eda Marković, Inga Pulić i Jagoda Mrak Simonić - da me zamijene za koju godinu, da ponovo bude žena na čelu. Bilo bi to i u skladu s omjerom muškaraca i žena među članstvom. Naime, jako malo muških ima u udruzi, oko 85 posto su žene.

Kako to? Muškarci kraće žive ili imaju manje interesa za druženjem?

- Pa, sigurno je da muškarci kraće žive, to nam kaže i statistika. Ali ovo u našoj udruzi ipak je poseban fenomen. Koliko pratim statistiku, nije takav omjer u drugim gradovima. Teško je to objasniti, ali ne vidim baš puno muških penzionera niti u gradu...

Imate li neke posebne uvjete za učlanjenje, može li bilo tko postati članom?

- Nemamo nikakve uvjete, samo da plaća članarinu od 30 kuna godišnje. A takvih je ove godine zasad već 211. Ne mora biti u mirovini, ali većina članova jesu penzioneri. Ostali su pred mirovinom, a žele se aktivirati u udruzi. Međutim, mogli bi se učlaniti i mladi ljudi, nemamo nikakvih ograničenja, iako jest prvenstveno udruga namijenjena umirovljenicima. Inače, naši članovi su i članovi Matice umirovljenika, a s članskim iskaznicama ostvaruju i popuste na niz zdravstvenih i sportskih usluga, s onim subjektima i ustanovama s kojima to dogovori Matica umirovljenika.

Kakav je život u Lovranu za umirovljeničku populaciju?

- Prednost Lovrana su klimatski uvjeti, a zdravstveni standard je također visok. Toliki broj ljudi u visokoj životnoj dobi koji se dobro drže fizički, koji mogu ići na višednevne izlete, plesati i družiti se, ipak je to posebno. Kad vidiš da penzići plešu kao mladići, znači da su ipak u dobroj formi. Dobro je i to što je turističko mjesto, pa se i umirovljenici bave turizmom, a to znači da i financijski nešto bolje stoje i mogu financirati aktivnosti udruge. Naime, mi sve izlete sami financiramo, nemamo nekih drugih izvora sredstava osim Općine koja nam daje pet, šest tisuća kuna.

Sve veći su problemi starijih ljudi koji žive sami, uz male mirovine, pa čak i uz loše zdravstveno stanje, trebalo bi veći naglasak staviti na rješavanje ove situacije, na njihovo zbrinjavanje ili kroz dom ili kroz pomoć u kući.

Čime se bave lovranski „penzići“? Kakva im je svakodnevica?

- Imamo ih koji se bave kreativnim stvarima, recimo neke naše članice se bave ručnim radom, a lani smo imali i izložbu. Imamo i druženje u našim prostorima, dođu ljudi i popričaju, budu na kompjuteru... A rado idu i po kafićima, dođu malo „potračati“. Imamo jedan lokal tu koji zovemo Trač akademija, to je bar Rapido, tu dolazimo i rješavamo svjetske probleme.

Vi ste dugo vremena živjeli izvan Hrvatske?

- Do rata sam bio direktor hotela Marina u Mošćeničkoj Dragi. Bio sam prestar za vojsku, a morali smo preživjeti, zaraditi nešto za obitelj, tako da sam otišao raditi u Austriju. Ostao sam dvanaest godina, do mirovine, u Tirolu. Prvih par mjeseci bila je to „tama“, veliki šok. Ja sam bio ovdje direktor hotela, a tamo sam krenuo „od nule“. No, hotelijer sam oduvijek, nije mi bilo teško biti konobar i tako sam krenuo. Kako sam cijeli život u hotelijerstvu, napredovao sam pomalo i promijenio nekoliko hotela, išao za boljim ponudama. Innsbruck je ogromna turistička destinacija, tamo ako nekog na cesti u centru grada pitaš upute, teško da ćeš dobiti odgovor jer domaće ljude je rijetkost sreći.

Kad sam se vratio u Lovran, trebalo mi je neko vrijeme da se ponovo „vratim u kolotečinu“, velika je to promjena u životu. Ali rado sam se uključio u udrugu, jer sam volio druženje i htio sam i u mirovini ostati aktivan. Kako sam tijekom rada u Austriji naučio ponešto o radu na računalima, tako moj doprinos udruzi počinje pokretanjem tečaja informatike, potpuno volonterski, „dobrovoljno“. Time sam izazvao veliki interes umirovljenika o čemu je Cvjetana Miletić pisala „davne“ 2011. u jednom broju Lovranskog lista.



Izleti Udruge umirovljenika Lovran

■ Piše: Vinka Ban Vlašić

Svake godine pa tako i prošle 2018. umirovljenici Udruge Lovran bili su na nekoliko lijepih, ugodnih i korisnih izleta. Na izletu po Istri posjetili su Vrsar, Rovinj, konobu Krcul, u maju Zagreb i Klovićeve dvore gdje je bila priređena Izložba Katarina Velika i Ozalj. Zatim je slijedio svakogodišnji susret umirovljenika u Golubinjaku, pa veliki godišnji izlet u Dalmaciju i nezaboravni Neum, Dubrovnik, Lokrum, Cavtat i Kotor. Tada su umirovljenici uz Hrvatsku posjetili Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru.

Ipak, posljednji izlet u Vinodolsku dolinu ostao nam je u prelijepom sjećanju, osobito meni. Razlog je što sam kao mlada profesorica povijesti obišla taj kraj s mojim učenicima iz Lovrana. Bila je to povijesna grupa za transverzalu, a ima tome više od 40 godina. Tada smo posjetili Frankopanske kaštele Drivenik, Bribir, Grad Grobnik koji su onda bili manje obnovljeni. Bilo bi mi drago da se moji bivši učenici, sada su to šezdesetogodišnjaci, podsjetite na ta mjesta i na naše druženje.

Izlet kroz zelenu Vinodolsku dolinu ili „Korak od mora, dva od sniga“

Na ovaj izlet krenulo je 80 članova Udruge umirovljenika u dva autobusa pod sigurnim vodstvom predsjednice Anke Buterin. Bio je to jednodnevni izlet polovinom studenog. Nestrpljivo smo čekali da nam se ukaže Vinodolska dolina, jedan od krasnih kutaka našeg lijepog zavičaja, iako malo zapostavljenog (šteta) na uštrb obale (Crikvenica, Selce, Novi Vinodol). Cilj nam je bio obići Frankopanski kaštel u Driveniku, jezero Tribalj, a zatim Grižane, rodno mjesto našeg velikana minijature Jurja Julija Klovića – Croate, te Bribir u kome je općinsko središte

Vinodolske općine s ostacima Frankopanske kule te Vinsku kuću Pavlomir.

U Driveniku smo šetnjom od 20-tak minuta stigli do Frankopanskog kaštela iz 13. st. koji je obnovljen i odlično sačuvan i kao takav postao je središte kulturnog života mjesta. Tamo se nalazi uređeno gledalište i pozornica za razne vrste predstava koje se održavaju od svibnja do listopada. To su poznate Vinodolske ljetne večeri, koncerti barokne glazbe i dr. U blizini se nalazi i župna crkva sv. Dujma. U Tribalju smo se zaustavili vrlo kratko i prošetali uz obalu akumulacijskog jezera koje napaja tribaljsku hidrocentralu. Ljubazna direktorica Turističke zajednice Općine Vinodolske gđa Iris Bruketa Milić objasnila nam je da je na jezeru dozvoljen ribolov, da su ribe težine i do nekoliko kilograma, ali da se iste odmah vraćaju u jezero. Iz male udaljenosti u Grižanama vidjeli smo ruševine starog Frankopanskog grada. Okrugle kule dograđene su u XV. st., a danas su vidljivi samo ostaci nekad slavnog kaštela. Zbog specifičnog terena kaštel je imao oblik nepravilnog četverokuta s okruglim kulama. U Grižanama je 1498. g. rođen Juraj Julije Klović, svjetski poznati slikar minijatura i iluminator. U Kući Klović razgledali smo eksponate i radove ovog hrvatskog genija uz vrlo zanimljivo izlaganje direktorice Iris Bruketa Milić. Kao dječak Klović je pokazao izraziti talent za slikanje malih sličica. Taj talent ga je iz Pavlinskog samostana u Crikvenici 1516. g. odveo u Veneciju, a poslije i u Rim gdje je kod najpoznatijih minijaturista naučio osnove slikarstva. To umijeće ga je svrstalo među velikane umjetnosti tog doba – Tiziana, Michelangela, Rafaela, pa su ga mnogi nazivali Michelangelo minijature. Umro je u Rimu

1578. gdje je i sahranjen u crkvi San Pietro in Vincoli u 80-toj godini života.

U Bribiru smo posjetili i razgledali posljednji ostatak utvrde Frankopana, četverokutnu kulu iz 1302. g. i dio zidina. Čitav kompleks Stari Grad smješten je na brežuljku kao i zgrada Općine. Tu se još nalazi i crkva sv. Petra i Pavla. Na kuli je dograđen dio u drvu što se baš i nije uklopilo u stari dio utvrde. Ali u Bribiru je rođen slavni botaničar XIX. st. Josip Pančić koji je otkrio brojne biljne i životinjske vrste među kojima je i Pančićeva omorika koja je po njemu dobila ime. Zanimljivo je da su gradici Drivenik, Grižane i Bribir bili i potpisnici Vinodolskog zakonika iz 1288. g. napisanog na glagoljici i to je jedan od najstarijih pravnih dokumenata Europe.

Na kraju našeg izleta po sunčanom i malo vjetrovitom vremenu završili smo u Vinskoj kući Pavlomir i srcu vinogradske oaze – Vallis Vinearia. Dočekala nas je pjesma i svirka harmonikaša i gitariste, a ponuđen nam je i izvrstan domaći aperitiv. Vinarija ima u posjedu 40 hektara zemlje od čega je 31 ha vinograda. Imaju podrum, kušaonicu i vanjski ambijent s pogledom na ogromne raskošne vinograde. Kroz 20 godina rada stvorena su vina koja konkuriraju najboljim svjetskim vinima. Tu je prije svega domaća autohtona žlahtina, ali i druge sorte vina kao što su: chardonnay, cabernet, sauvignon, frankovka, pinot bijeli, muškata, te pjenušava vina vrhunske kvalitete mnogo puta nagrađivana. Razgledali smo podrum kapaciteta 250.000 litara, opremljen najmodernijom tehnologijom za proizvodnju vina: inox bačve zapremine 2.000 do 9.000 litara kao i zaseban podrum sa četrdesetak drvenih bačava. Sve je to inicijativa i 20-go-

dišnji trud Vukovaraca koji su u progonstvu prionuli radu, sadili razne vrste povrća i voća dok se nisu zadržali na uzgoju vinove loze koja tu najbolje uspijeva. U to ime čestitamo im od srca i klanjamo im se do zemlje što su u tome uspjeli mukotrpnim radom. Vinograd traži slugu, a vino gospodara.

Miroslav Palinkaš i supruga Spomenka srdačno su nas primili i proveli kroz cijeli posjed. Nakon razgledavanja dočekalo nas je vrlo ukusno predjelo, ručak s desertom i kušanje tri vrste vina. U vrlo ugodnoj atmosferi čak smo i zaplesali te vrlo zadovoljni s tog nezaboravnog izleta vratili se ispunjeni u naš Lovran.



Karnevalski koncert učenika

■ Piše: Radovan Trinajstić

U mjetnička škola Matka Brajše Rašana Labin – Područni odjel Lovran pridružila se nizu karnevalskih događanja u Lovranu organizacijom karnevalskog koncerta svojih učenika. Mladi glazbenici pod maskama zadnjeg su dana karnevala u lovranskom kinu „Sloboda“ održali veoma zanimljiv i raznovrstan koncert kojem je prisustvovala brojna publika. U kreativnim karnevalskim kostimima sedamdesetak učenika svojim je glazbenim nastupom razveselilo svoje roditelje i školske kolege koji su ih došli bodriti i podržati u nastupu.

Koncert je otvorio Combo band uz pratnju vokalnog ansambla izvodeći skladbi „Kad bi svi“, a zatim su kao mali Indijanci na skladbu „Satori mix“ nastupili polaznici plesne igraonice. Učenici suvremenog plesa su na skladbu „Cotton Eye Joe“ kao mali kauboji razveselili sve u lovranskom kinu. Tom prigodom im je ravnateljica škole Melita Laser Sattewhite čestitala na osvojenoj trećoj nagradi na nedavno održanom regionalnom natjecanju u Velikoj Gorici. Koncert je nastavljen nastupom učenika glazbene igraonice. Polaznici lovranskog glazbenog odjela potom su izveli 19 glazbenih točaka. Najbrojnije nastupe imali su učenici svirajući na klaviru i to učenici od prvog do petog razre-

da, a to su bili: Hannah Stipanić, Melita Švić, Antea Rossmann, Ana Vranešić, Mattea Marković, Anja Kučić, Laura Vidulin Marković, Noemi Škalamera, Ema Škalamera, Laura Velčić i Iva Rutar. Pljesak ohrabrenja za svoj prvi nastup na violini imali su učenici prvog razreda Luka Burazer i Ema Surijan, te Marina Mohorovičić na gitari. Na koncertu pod maskama još su nastupili Katja Prodić na flauti, Hera Pleić Matičić i Dorotea Vranešić na gitari te za kraj polaznici završnog šestog razreda na harmonici Laura Ferlan i Marcel Brozović. Uspješnosti ovog koncerta, prvi takve vrste, završili su svirači Jazz odjela škole izvodeći poznate jazz standarde „Autumn Leaves“ i „I got Rhythm“.

Na kraju koncerta dodijeljene su tri nagrade učenicima koji su bili obučeni u vrlo atraktivne i zanimljive karnevalske kostime. Vesele nastupe svojih učenika kvalitetno su pripremili njihovi profesori: Kristina Puh Leko, Tonči Trinajstić, Vitalij Klok, Melita Spahić Bežjak, Izabella Sabo Novak, Marta Karolina Cader, Kristina Kalokira, Filip Leko, Damir Dekanić, Sara Kalčić, Szymon Pietrzak i Mihalj Ivković. Koncert je završen dugotrajnim spontanom pljeskom publike koja je nagradila trud i znanje mladih glazbenika u izvođenju skladbi kao i mentore koji su to kvalitetno znali pripremiti.



KulTuLovran osvojio publiku



Kulturna ponuda u Lovranu protekle je godine doživjela pravi „preporod“ – nakon što je Kino Sloboda u potpunosti zaživjelo među stanovnicima mjesta, ali i ostalim ljubiteljima filmova koji ovdje imaju priliku pogledati svježe hitove uz najnižu cijenu ulaznice u regiji, dodatan poticaj raznolikosti događanja dao je i program KulTuLovran koji je tijekom čitave godine donosio zanimljiva ostvarenja iz različitih kulturnih domena.

- Doista smo se potrudili napraviti dobar i raznolik program koji će zadovoljiti različite ukuse, ali uvijek vodeći računa da sva događanja budu uistinu kvalitetna. Ljudi su to prepoznali, tako da su svi programi bili izvrsno posjećeni, daleko iznad očekivanja. Imali smo 12 predstava za djecu i odrasle tijekom godine, sve su bile krcate, a na zadnjoj nam je gostovao Bloger Krule i puno ljudi je čak i stajalo, bilo je sigurno više od 250 posjetitelja u Kinu, kazao je predsjednik Odbora za kulturu Općine Lovran Slavko Sekulić o prošlogodišnjim kulturnim događanjima.

ADVENT

Vrhunac cjelogodišnje kulturne ponude bio je Advent u Lovranu, koji se u „gradić

mali“ vratio nakon četiri godine i ispunio aktivnostima brojne lovranske prostore – trg i crkvu sv. Jurja, gradsku kulu, Kino Sloboda, Galeriju Laurus... Tijekom dva tjedna programa nastupili su Puhački orkestar Lovran, učenici Umjetničke škole Matka Brajše, KUD Lovor, grupa Kao rani mraz, Tri kralja, Klapa Baladur, Dejan Jedretić i mnogi drugi, a za najmlađe su organizirane likovne radionice, priredbe i predstave, kao i obiteljska potraga za božićnom čarolijom u Starom gradu.

- Za ovu godinu nabavili smo pet adventskih kućica, napravili kvalitetan program uz skroman budžet, ali mislim da je bilo jako lijepo i svi posjetitelji su bili zadovoljni. Bilo je doista puno ljudi tijekom dva tjedna koliko je trajao Advent i dobili smo pozitivne reakcije posjetitelja. Tako da se pokazalo da je Adventski program stvarno potreban Lovranu i nastavljamo s njime i ove godine, ali uz određene novitete, među kojima je glavni da bismo voljeli, ako bude moguće, postaviti i jedno malo klizalište te tako upotpuniti ugoštiteljsku i glazbenu ponudu tijekom blagdanskih dana, rekao je Sekulić.

Uz adventske kućice postavljene na Trgu sv. Jurja koje su donijele živost u središtu mjesta u večernjim satima te prigodno blagdansko uređenje, posebnu božićnu atmosferu stvorio je i prvi lovranski Novogodišnji bal na kojem su nastupili Duško Jeličić Dule s Bonacom, Trio Asi i Los Kolegos, a odličan odaziv mještana ispunio je Kino Sloboda. Na istom mjestu, jednako velik odaziv imao je tradicionalni Novogodišnji koncert Puhačkog orkestra Lovran, a od 2018. godine i obnovljenog Adventskog programa Lovranci su se oprostili na Staro leto, uz Puhački orkestar Lovran, Kantriderse, zdravicu i tortu.

- Tijekom Adventa imali smo šareni glazbeni program, od rocka i retro partija, preko plesne glazbe, klapa, harmonike i puhača, do klasike. Svakog dana bio je neki glazbeni nastup, pri čemu smo se stvarno trudili zadovoljiti različite ukuse i želje posjetitelja, a prema reakcijama, mislim da smo u tome uspjeli. Posebno bih istaknuo kulu koja je bila otvorena svih dana Adventa i uređena u blagdanskom duhu, u njoj smo imali izložbeni program gdje su se predstavili lovranski umjetnici Boris Kačić, Vanja Kusturin Zukić,



Sanja Butorac i Federiko Sterle te Željko Jovanovski kao strip autor. Posjećenost i ovog dijela bila je jako dobra, posjetitelji su rado pogledali izložbe i iskoristili priliku za razgled kule. Doista smo zadovoljni prvim Adventom, programom i posjećenošću. Nismo išli megalomanski, ali uspjeli smo napraviti Advent koji „ima dušu“ i svakako nastavljamo i ove godine, s nešto većim budžetom. Uočili smo neke „dječje bolesti“, stvari koje moramo poboljšati, ali dao bih prvom Adventu ocjenu vrlo dobar; kazao je Boško Marjanac, predsjednik lovranskog Odbora za društvene djelatnosti.

Nakon Adventa i karnevalskih zbivanja, kulturni program u Lovranu nastavlja sa zanimljivim događanjima. U ožujku je održano nekoliko klasičnih koncerata koji su naišli na topao prijem kod publike, a svake subote djeca su mogla uživati u Bajkaonicama, pričanicama posvećenima djelima naše poznate spisateljice Ivane Brlić-Mažuranić. Ovaj program nastavlja se i u travnju, kada će se u Galeriji Laurus svake subote od 10.30 pričati druge hrvatske bajke kao što su Mačak i lisica, Žabica djevojka, Mala vila i Kako je vojnik

postao kralj. Dio programa, poput kazališnih predstava i koncerata, održat će se i u lovranskom kinu Sloboda, koje nastavlja i s redovnim kinoprikazivačkim programom – jedan dječji i jedan film za starije uzraste svake subote na velikom platnu. Činjenica je da su Lovranci odlično prihvatili svoje kino, koje je i prošlu godinu završilo s pozitivnim rezultatom, pri čemu je najveći prihod bio onaj od prodanih ulaznica.

KINO U PLUSU

Naime, u izvještaju lovranskog komunalnog poduzeća Stubica, koje upravlja prostorom kina, istaknuto je kako je ostvaren višak prihoda nad rashodima od 11.170 kuna. Prihodi kina iznosili su 143 tisuće kuna, od čega je 54,5 tisuća kuna ostvaren prodajom ulaznica za redovne kino projekcije. Još gotovo 50 tisuća kuna prihoda kino je ostvarilo od najma prostora restoranu Knezgrad i udruzi Maslina, a ostatak prihoda odnosi se na davanje u najam kino-dvorane.

Tijekom 2018. godine održano je oko 135 programa u kinu, što u prosjeku znači više od 2 tjedno, a najveći dio odnosi se na

112 kino predstava iz redovnog programa Kina Sloboda – svake subote prikazivala se po jedna predstava za djecu i jedna za odrasle. Uz to, održano je 11 kazališnih i plesnih predstava, prikazano sedam kratkometražnih dokumentaraca te Novogodišnji bal.

- Plan programa redovnih kino-projekcija osnovna je djelatnost za Kino Sloboda Lovran, stoga sa zadovoljstvom možemo kazati da je izvršen u većem obimu od planiranog, čime je zadovoljen dio potreba iz područja kulture u općini te je potvrđena društvena opravdanost postojanja kina, navodi se u izvještaju.

Direktor Stubice Branko Stošić istaknuo je kako je Stubica d.o.o. od djelatnosti kina ostvarila pozitivan rezultat.

- Valja naglasiti da je taj rezultat ostvaren na komercijalnoj osnovi, odnosno bez subvencija i opterećenja proračuna Općine Lovran. Također, ovim rezultatom Stubica potvrđuje da 2017. godina nije bila iznimka jer se pozitivno poslovanje nastavilo i u 2018. godini, što je plod naše kvalitetne organizacije, racionalnog i učinkovitog gospodarenja, a čime se ujedno potvrđuje da je lovransko kino samoodrživo, zaključio je direktor Stošić.

Ognjišče vruće, srce stare kuće...

■ Piše: Cvjetana Miletić

Tako se svojga ognjišća domišljal Daša Kabalin kad je napisal pjesmu. Tako ju je na MIK-e i otkantat Toni Kljaković. Danaska već ni ognjišća, ni Daše, ni Tonija, samo je ostala pjesma da nas domisli kako vreme brzo pasuje.

Da se čuda tega ne pozabi, da nan se neš ostane va dote, dobro su se domislili i va Lignje kad su storili jenu prelepu etnografsku zbirku, a svoju udrugu nazvali Ognjišće. Člani, a posebe skrbne ženske, pobirale su odhićenje i odrabjene stvari i od njih se počelo delat etnografsku zbirku. Danas je potle dvanajst let stavanja na kup etnografskih predmeti Ognjišće postalo teplo srce Lignja.

Trejšetak člani sako leto zmislili neki nov projekt kega stisnu pod moto „Da se ne pozabi“. Tako su s temi originalnemi projekti očuvali kulturnu baštinu Lovranščine, ku rado pridu videt i naši judi, a posebe strani gosti i turisti kad ih put nanese va Lovran al ovde pridu na svoj godišnji odmor. Ono ča je va ten jako lepo je to da se naši domači judi razvesele kad va toj pretesnoj kamare prepoznaju i neki predmet kega su drage voji regalali udruge. Zbirka zgleđa lepo i se je bogateja. Već njoj je postalo i pretesno va toj jenoj kamare kade je postavna starinska kuhinja sa špargeton ku smo nekada zvali kozica, napun punun lončić, kikaric i kikarini, a na sredine je postavan stol ki zgleđa kako da te se sada zad njega posest lašni težaki.

NAJBOJEVAZMENE POGAČI

Čuda je predmeti očuvano ki spadaju va oblačilo i sakidajno življenje, va konobu al su se rabili za delo na zemje, kopanje, okapanje, za košnju, va zidarije, pul pobiranja maruna al onega ča j' zemja podarila vrednen težakčen rukan...

Skroz leto udruga Ognjišće parića desetak projekti. Pošnu na mlado leto od samja rožic, a već za Vazan imaju natjecanje „Najboje spečena vazmena pogača“. Na lanj-



ski poziv javile su se 32 vredne domačice i štimano gledale kako žiri pokuša njihovo delo. Kad žiri od struki proglašuje najbolje, rožicu za nagradu dobiju se domačice aš već čuda let sponzor njini je Rasadnik „Longo“ z Rovinja.

Kad se mlado leto va teplo leto prehitilo, va Lignje se otvore Etno zbirka da ju si moru priti videt, a vredni volonteri već parićuju feštu za „Najbolje spravljenu repu“. Ovaj projekt najduže dura i se više je dobrih kuharic. Lane su 42 vredne domačice prnesle skuhanu repu, a prvo mesto njini je zel mladi kuhar Stefano Martinčić. Sprotu se parićuju i razna predavanja, stariji da se domisle, a mladi pouče kako parićat dobro vino, kada je najbolje ča posaditi, kako obrezati trsje al uliki, kako zasaditi novu črešnju. To je va Lignje celoživotno učenje va prakse. Onda njini pride Samanj na Učke, pa Marunada i Martinje. I vaje vaje je novo leto pa treba poč sponova.

Ovo leto će Martinja bit po šestu put. Nač te se vinari kako i lane, provat će se i belo i črno, videt kako ki dela i čuva svoje mlado vino, a žiriju neće bit lahko. Njihovo je delo pokušat a ne pit, i dat ocjenu za sako vino. Lane ih je čekalo pokušat 48 vini, a ovo leto se nadaju i više. Proširil se glas pa se prijavuju vinari od Lovranske Dragi do Brseča, a bome va oven projekte i Buzet je nablizu. Enologi su morali odbavit čuda lepega dela. Presednica žirija bila je Patrizia Rumac, a pomogli su njoj člani Franko Ružić i Tomislav Pavlešić.

ČRNA I BELA VINA

Na pasanoj Martinje ocjenjivalo se črna i bela vina, za ka reču da su „kontrolirano fermentirana i tradicionalno fermentirana“. Tako je va kategorije črnih vini po tradicionalnoj fermentacije najbolje vino imel Elvis Palmić, drugo Alenka Mrak, a treće Dean Luksetić. Za bela vina prvo i najbolje bilo je vino Mladena Grabovca, drugo Adriana Grževića, a treće Denisa Turovića.

Kako su pasali oni ki delaju črna vina? Najboje vino va kontroliranoj fermentacije imel je Dušan Rubinić, drugo Sanjin Srok, a treće Marijan Brubnjak.

Najboje belo vino va kontroliranoj fermentacije storil je Robi Martinčić, drugo Dušan Rubinić, a treće opet Robi Martinčić za drugi uzorak vina.

A da ženske ne bi gledale prez dela čapale su se padeli pa se moglo i tu videt njihovo kuharsko umeće. Bilo je domačega kruha, fritul i kroštul, slastic od maruna, a bilo je za oneh lašnejeh i slaneh sardelic, slanega sira, ocvirki i ulik i se nečega za namazati na kruh. Niki ni lačan al, ne daj Bog, žejan šal doma. Da se užanca ne zatara stepila se i mića Smoletova padela a seh je s pečenemi maruni počastil Adriano Gržević.

Na kraje treba reć da se va udruge Ognjišće se dela volonterski, zato njini rado pomoru i Općina Lovran i Turistička zajednica Lovrana, ali i si oni sponzori od keha zaišču pomoć. Čestitamo!





Bajkaonica i Dan ružičastih majica

■ ■ Piše: Kristina Staničić

Društvo „Naša djeca“ Opatija – ogranak Lovran organiziralo je zajedničko druženje obitelji novorođene djece u 2018. godini pod nazivom „Čestitka Društva „Naša djeca“ Opatija roditeljima novorođene djece u 2018. godini“. Susret je održan 30. siječnja 2019. godine u vijećnici Općine Lovran. U Lovranu je u 2018. godini rođeno svega 20 djece.

Učenici OŠ Viktora Cara Emina Lovran obilježili su pod motom „Tko tolerira, profitira!“ Dan ružičastih majica u suradnji s Društvom „Naša djeca“ Opatija. Dan borbe protiv vršnjačkog nasilja obilježen je radionicom o E-nasilju u 7. i 8. razredima škole, a zajedničkom fotografijom odaslana je poruka zajedništva u borbi protiv vršnjačkog nasilja. U 5. i 6. razredima radionice na temu vršnjačkog nasilja održala je školska psihologinja.

Lovranski ogranak Društva „Naša djeca“ Opatija, organizira i Bajkaonice u Lovranu, u Galeriji Laurus. Pripovijedanje priča odvija se u okviru projekta „Neka odrastanje bude dječja igra“, a pripovjedačica je educirana osoba, studentica predškolskog odgoja Antonia Katić. Pričanjem priča, djecu se potiče na razmišljanje o svijetu koji ih okružuje, pomaže im se u učenju slova i brojeva, razvijaju se njihove socijalno-kognitivne vještine te potiče djecu na druženje i razvijanje mašte.

Općina Lovran posebnu pažnju posvećuje nadarenim mladim ljudima, učenicima i studentima. Tako je za aktualnu školsku, odnosno akademsku godinu, stipendirala 23 osobe, od čega 14 učenika i 9 studenata.

PALIJATIVNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Općina Lovran posebnu brigu posvećuje svojim najstarijim stanovnicima i bolesnim mještanima, te je od 2019. godine započela sufinancirati program palijativne zdravstvene zaštite, u suradnji s Domom zdravlja PGŽ-a. Program palijativne zdravstvene zaštite se realizira na način da obitelji oboljelih u terminalnoj fazi mogu nazvati za pomoć mobilni tim palijativne skrbi u vremenu od 7 do 21 sat na telefon 051-323-168. Na taj broj će dobiti koordinatora mobilnog tima i dogovoriti potrebe. U interdisciplinarnom timu palijativne skrbi nalaze se liječnik i medicinska sestra, a prema potrebi i fizioterapeut, psiholog, duhovnik i socijalni radnik.





LOVRANSKA UČENICA HANNA ŠTEMBERGER
O SVOJIM ISKUSTVIMA IZVAN HRVATSKE

Želim studirati dizajn u Irskoj

■ Piše: Radovan Trinajstić

Mnogi mladi danas odlaze u inozemstvo u potrazi za radnim mjestom, za stručnim usavršavanjem ili zbog školovanja. To je najčešće odlazak u neku zapadnoeuropsku zemlju. Agencija za mobilnost i programe EU u okviru Erasmusa pokrenula je projekt pod nazivom „Novo znanje i vještine za bolji grafički i web dizajn“. U projekt su se uključile: Škola za grafiku, dizajn i medijsku produkciju Zagreb, Prirodoslovno-grafička škola Zadar i Prirodoslovna i grafička škola Rijeka. Osnovni cilj bio je povećati stručno znanje i vještine učenika koji se obrazuju za zanimanja web dizajnera te grafičkog dizajnera, kako bi bili konkurentniji na europskom tržištu rada, a isto tako da ih se pripremi za cijelo životno učenje i usavršavanje u struci. Stručna praksa učenika uspješno je održana u Dublinu od 22. veljače do 9. ožujka 2019. godine u suradnji s partnerom Martello Training Ltd, koja surađuje s grafičkim tvrtkama koje se bave izradom audiovizualnih rješenja.

Šesnaestogodišnja Hanna Štemberger iz Lovrana učenica je 2. UZW razreda riječke Prirodoslovne i grafičke škole i u okviru ovog projekta boravila je u Irskoj na stručnom usa-

vršavanju, a to je i bio povod ovom razgovoru.

– Svoju želju za crtanjem nakon osnovne škole željela sam uklopiti u svoje buduće zanimanje. Na preporuku prijateljice saznala sam da tu želju mogu u potpunosti ispuniti ukoliko se upišem u ovu školu u Rijeci gdje se uz crtanje uči i informatika i radi na računalu. Tako se obrazuju budući grafički dizajneri, a to sam oduvijek željela postati. Danas je grafički dizajn svakodnevno prisutan u komercijalne svrhe i tu vidim sebe i svoju budućnost, ističe na početku razgovora zadovoljna Hanna prisjećajući se dana kada je trebalo odabrati nastavak svog školovanja.

VELIK INTERES MLADIH

Potrebe za web dizajn su svakodnevna stvarnost to se s pravom naglašava njegova velika budućnost i širok spektar rada. Stoga mladi nemaju većih problema kod zapošljavanja pa pokrenuti projekt stručne prakse u Irskoj s utvrđenim ciljem stručnog usavršavanja i obrazovanja mladih razumljivo da je u svom samom začetku pobudio veliko zanimanje mladih. Tako se na natječaj prijavilo stotinjak srednjoškolaca iz Zagreba, Zadra i Rijeke.

O tome na koji se način izvršio odabir 25 srednjoškolaca koji su otišli u Irsku priča nam mlada Lovranka Hanna:

– Na temelju prispjelih prijava naši su profesori u školama dali svoje preporuke za svakog učenika, čime su uvelike olakšali rad više stručne komisije. Osnovni uvjeti natječaja prvenstveno su bili da svaki učenik jako dobro vlada engleskim jezikom te da kvalitetno poznaje rad na računalu uz razumljiv dosadašnji opći uspjeh u učenju i primjerno vladanje. Uz ove obaveze svaki učenik je bio obavezan da po povratku iz Irske pravovremeno u kratkom roku nadoknadi propušteno gradivo. Natječajna komisija je na kraju odabrala 9 učenika iz Zagreba te po 8 učenika iz Zadra i Rijeke. Iz naše škole osim mene bili su i ovi učenici: Ivana Pleskina i Korina Liker iz drugog razreda te iz trećeg Aleksandar Šijan, Laura Kruljac, Laura Štefanac, Karla Jambrešić i Marko Blažević uz profesoricu Borku Širola. Moram reći da smo svi mi prije odlaska u Dublin obavili jezičnu i kulturološku pripremu u trajanju od 60 sati. Kroz pripremu detaljno smo se upoznali s kulturom i poviješću Irske, narodima i njihovim običajima, tradicijom i jezikom te ostalim pojedinostima koje ćemo susretati prilikom svakodnevnog op-



hođenja s ljudima te udaljene europske države. S nama su ovu pripremu obavili prof. engleskog jezika Tomo Dubrović i prof. Iva Vlah koja nam je prenijela osobna iskustva i zapažanja o životu budući da je i sama boravila nekoliko godina u Irskoj. Svi riječki srednjoškolci bili su smješteni u Dublinu dok su ostali učenici bili u smještaju u neposrednoj blizini u gradiću Bray. Posebnost smještaja bila je u činjenici da smo bili smješteni kod obitelji, što je malo znana praksa kod nas, a koja ima svoju vrijednost i specifičnost. Troškovi su nam bili podmireni, a dobili smo i džeparac od 270 eura.

DRUŽENJA ZA STOLOM

Kako je proteklo putovanje? - zanimalo nas je.

– Nakon leta avionom iz Zagreba preko Münchena do Dublina bili smo raspoređeni na smještaj kod obitelji koji već imaju dugogodišnju praksu udomljavanja učenika i studenata. Ja, Ivana i Korina bile smo na smještaju kod obitelji Emme i Paula Preston Ogrady. Oni imaju troje svoje djece od dvije, pet i sedam godina, te su udomili studenticu iz Koreje i studenta iz Italije. Zapravo svih su nas lijepo i srdačno primili. Brzo smo ostvarili vrlo prisan i ugodan kontakt, bez nekih teškoća kao da se poznajemo oduvijek. Kako su nam i sami potvrdili da se ovom aktivnošću bave već desetak godina te da im je normalno pomagati mladima u njihovom obrazovanju i stručnom usavršavanju. Vrlo ljubazni i gostoljubivi bili su nam za sve vrijeme boravka na usluzi, mogli smo ih o svemu pitati za savjet i mišljenje. U kući smo bili lijepo smješteni. Nakon jutarnjeg doručka tijekom dana smo bili razdvojeni prema svojim obavezama, a ručak, odnosno kasnu marendu smo uvijek dobivali od kuće da bi se na večer svi okupili oko 18,30 uz večeru kao velika deseteročlana obitelj. To nas se posebno dojmilo. Sve se obavljalo u ugodnoj i mimosnoj atmosferi, nema žurbe, vodi se razgovor o proteklom danu, eventualnim nejasnoćama ili doživljajima tog dana. Tada se to analizira, donose zaključci ili se

daju upute kako da se novonastala situacija riješi. Neobičajeno za naš temperamentni način života, pun žurbe i napetosti, da ne kažemo ponekad i glasnijeg razgovora. Kod njih svega toga nema, sve ide svojim tijekom, umjerenim i mimim ritmom. Ta druženja za stolom su kasnije nastavljena uz televizor u dnevnoj sobi, uz igru djece i međusobna prepričavanja zгода iz krajeva iz kojih smo došli. Domaćini su pokazali velik interes za našu Hrvatsku jer su prije nekoliko godina lještovali u Dubrovniku i Zadru, ali za naš Kvamer i Istru malo su znali te su im naše priče i prospekti pomogli da imaju bolja saznanja o tom dijelu naše domovine. Inače prigodni spomen darovi koje smo im uručili bili su suvenirni vezani uz lavandu, lovor i ružmarin. Inače njihova kuhinja nema tih začina, a i kao biljke im nisu poznate iako su im mirisi vrlo prihvatljivi i oduševili su se tim biljkama.

MALO RAZOČARENJE

Svoje stručno usavršavanje učenici su počeli na način da su se podijelili u 6 timova, a svaki tim za sebe je odabrao jedan od ponuđenih projekata koje je dostavio organizator. Praktični dio odvijao se u obližnjem mjestu Stillorgan. Planirana očekivanja da će taj rad biti u nekoj od srednjih škola ili grafičkih tvrtki nisu se obistinila i to je bilo malo razočarenje. Neadekvatan prostor za ovu djelatnost kao i informatička oprema koja nije bila na razini potreba, donekle su otežale rad učenika. Ali Hanna kaže:

– Ja sam se pridružila učenicima iz Zadra. Na zahtjev mog klijenta iz tvrtke „Mitek“, gosp. Nigel Burns izradila sam prigodnu brošuru od 9 stranica te za nju potrebni dizajn sa slikama te obavila korekturu. Brošura prikazuje antialergijske navlake za madrace. Nakon toga za njegovu potkompaniju uz svoju kolegicu koja uči za grafičkog urednika osmislile smo novi logotip tvrtke koja izrađuje sprej za te iste navlake. Vidjevši da smo vrlo dobro obavile postavljene projekte gosp. Nigel nam je ponudio mogućnost da izradimo nove naljepnice za njegove proizvode koji

su namijenjeni za čišćenje tepiha, tepisona i kože od raznih mrlja. U kratkom vremenu osmislile smo novi dizajn na 11 naljepnica koje će se uskoro naći na artiklima koji služe za čišćenje, a novi naziv tih proizvoda bit će „Tergo“. Naziv smo osmislile prema latinskoj riječi koja označava čišćenje. Tijekom ove irske epizode usavršavanja moram svakako pohvaliti rad svih nas i pomoć koju smo dobivali od naših profesora i mentora Amerikanca Jeffa. Međusobno smo si pomagali, iako uvjeti za rad nisu bili na razini naših predviđanja, ali vjerujem da je projekt usavršavanja u Irskoj uspio te da će ubuduće biti još kvalitetniji.

CRTANJE STRIPOVA

Svi polaznici ovog usavršavanja slobodno su vrijeme tijekom vikenda provodili na organiziranim izletima po Dublinu i okolici. Organizatori su im turističkim autobusom omogućili razgledavanje najpoznatijih kulturno-povijesnih znamenitosti grada, a posebno su sa zanimanjem razgledali Muzej keltske kulture pri Trinity Collagu kao i posjet gradskoj banci. U sjećanju će svima ostati izlet do obale mora gdje su vidjeli poznate klifove visoke i strmovite kamene litice koje su iznad obale mora gdje pušu stalni jaki vjetrovi. Sam grad ostao će im u uspomeni po vrlo lijepim i urednim ulicama i trgovinama, mjestima na kojima se okupljaju mladi uz sviranje i njihovi pubovi.

– Irci su neizmjenjivo gostoljubivi, spremni pomoći i odgovoriti na svako pitanje. Njihovu kulturu i način ophođenja treba doživjeti, s posebnim naglaskom je istakla mlada lovranska srednjoškolka Hanna po povratku u svoj dom.

Na pitanje što Hanna planira za budućnost, odlučno i spremno je odgovorila da je to nastavak školovanja kroz studij dizajna, najvjerojatnije u Irskoj. Još se dvoumi između grafičkog dizajna i crtanja stripova, ali zasigurno sve su to zanimanja koja se traže na tržištu rada i imaju budućnost. Pa... Hanna sretno!





KARNEVAL U LOVRANU

■ Piše: Radovan Trinajstić

I ove godine karneval je zaokupio Lovran i okolicu na zadovoljstvo brojnih ljubitelja maškara. Početak ovogodišnjeg petog godišnjeg doba, dugog čak sedam tjedana, bio je 17. siječnja na Antonju večernjim mimohodom pusnih judi iz Pusnog društva „Toronjera“ Lovran te maškaranih grupa „Pešekani“ i „In bambo veritas“ predvođenih Puhačkim orkestrom i grupom zvončara iz Žejana. Podignuta je karnevalska zastava i pust znakovitog imena Smetko. Simboličnom predajom ključa članici Pusnog društva „Toronjera“ Lauri Miladinović, načelnik Općine Lovran Bojan Simonič privremeno je predao vlast u ruke maškara. Nakon toga svi prisutni bili su počašćeni kuhanim vinom i tradicionalnim fritulama uz glazbenu zabavu grupe Bonaca.

Maškarana događanja nastavljena su sljedećeg tjedna svečanim otvaranjem izložbe zvončarskih maski Europe pod nazivom „Život zvončara“ u Galeriji Laurus. Autor izložbe Žarko Lučić iz Viškova dugogodišnji je Halubajski zvončar, sakupljač i izrađivač zvončarskih maski. Na otvaranju ove vrlo zanimljive i značajne izložbe, o životu i radu autora govorili su voditeljica galerije Melita Sorola i zamjenik načelnika Općine Lovran Toni Družeta, koji je naglasio da je Žarko Lučić sa sličnom izložbom gostovao u Lovranu davne 2000. godine. Prigodni katalog izložbe izradila je ravnateljica Etnografskog muzeja Istre u Pazinu dr. sc. Lidija Nikočević, a svojim fotografijama na temu halubajskih zvončara izložbu je uljepšao i kvalitetno obogatio Boris

Sušanj iz Viškova. Na otvaranju izložbe nastupila je i grupa mladih Halubajskih zvončara. Organizacijski ovu zanimljivu i rijetko videnu izložbu pripomogli su članovi „Toronjere“ i komunalno poduzeće Stubica d.o.o. Lovran. Izložba je bila otvorena sve do kraja karnevala 6. ožujka, a razgledali su ju brojni ljubitelji zvončara koji su se i vrlo pohvalno izrazili o kvaliteti ove izložbe. Autor maski i zvončarskih alatki Žarko Lučić u jutarnjim je satima tijekom izložbe održao nekoliko edukativnih susreta s najmlađima iz dječjih vrtića i osnovnih škola s područja Liburnije.

MORA, BOĆE I REGATA

Karnevalsko vrijeme nastavljeno je održavanjem uobičajenog turnira more japoneze na lovranskoj tržnici u organizaciji društva „In bambo veritas“. U Društvenom domu Liganj volonteri mjesnog boćarskog kluba uspješno su organizirali dječju zabavu pod maskama i turnir u boćanju. Po lijepom vremenu uz lagani vjetar 9. veljače jedriličari JK „Istra“ Lovran priredili su na morskoj pučini ispred Lovrana jedriličarsku regatu pod maskama. Tridesetak mladih jedriličara iz jedriličarskih klubova „3.maj“ Rijeka, Jacht club „Croatia“ Ičići i domaćin „Istra“ natjecali su se u klasi Optimist, Laser i 420. Jedriličarsko natjecanje zaključeno je prigodnim nagradama uz domjenak i zabavu.

Tijekom karnevalskih dana Galerija Laurus bila je mjesto održavanja dviju bajkaonica koje je organiziralo Društvo „Naša djeca“ Lovran uz pomoć pripovjedačice

Antonije Karić. Prvi put u vrijeme karnevala u lovranskom kinu „Sloboda“ brojnu publiku oduševile su male novoosnovane Liburnijske mažoretkinje koje okupljaju djevojčice iz Lovrana, Mošćeničke Drage i Opatije.

U karnevalskom ozračju obnovljenog lovranskog kina, nakon nekoliko desetljeća izbjivanja dječjih karnevalskih zabava, održana je dječja maskirana reduta. Vrijedni entuzijasti „Toronjere“ i ove su godine najmlađima pružili trosatnu zabavu punu pjesme i plesa. U nazočnosti stotinjak najmlađih zabavu su upotpunile dvije plesne skupine Liburnijskih mažoretkinja i mlade pjevačke nade riječke udruge „Ri Stars“ Ema Bubić, Anamaria Klanac i Pamela Grozdanić te mladi perspektivni lovranski harmonikaši Marcel Brozović i Emanuel Sirotnjak. Za glazbu se pobrinuo DJ Vedran, a popularni voditelj Valerio Benčić Vale na duhovit je način animirao najmlađe. Na kraju su sve male maškare dobile za poklon igračku, koje je i ove godine osigurala Općina Lovran.

Dugogodišnja afirmacija Lovrana kao jednog od značajnih i hvalevrijednih organizatora i domaćina raznih maškaranih zabava na Kvarneru i šire, a koji medijski dobivaju sve više na značaju, rezultirali su gostovanjem grupe lovranskih karnevalista u programu pulske TV Nove. Ovogodišnje, drugo po redu gostovanje, u vrlo popularnoj televizijskoj emisiji „Od subote do subote“ voditeljica Vesna Petrović pridonijela je da se Lovran i njegov karneval, ne samo tiskovno nego i putem elektroničkih medija promovira široj



Kad maškare i publika „kliknu“

javnosti. Svojim nastupom Radovan Trinajstić iz „Toronjere“ i Ilan Viskić iz grupe „Pešekani“ na kvalitetan i osebujan su način predstavili održane karnevalske zabave u Lovranu te najavili niz događaja koji slijede do kraja punog doba. Naglasak je dat na veliku međunarodnu maškaranu povorku koja se svake godine s posebnim zanimanjem iščekuje. Uz „mušketicare“ lovranske „Toronjere“ glazbeno se Lovran predstavio i uspješnim nastupom mladih lovranskih harmonikaša Marcela Brozovića i Emanuela Sirotnjaka. Gostovanje na pulskoj televiziji Lovranci su iskoristili da u emisiji promoviraju autohtone proizvode poznate Konobe „Kali“ iz Medveje.

ZUBIJADA I PARADA

Završnom dijelu lovranskog karnevala programski se ukomponiralo održavanje 18. Zubijade u organizaciji ŠRD „Zubatac“ na kojoj su maškare uz puno smijeha i zabave lovili ribu na lovranskom mulu. Uz nastup grupe „Bonaca“ i Duška Jeličića u lovranskom kinu održan je jedini ovogodišnji maškarani ples za odrasle.

Vrhunac ovogodišnjeg karnevala zbivao se 24. veljače na tradicionalnoj 52. Međunarodnoj karnevalskoj paradi. Ove godine ona je okupila čak 3.000 maškara i zvončara, među kojima je bilo 1.200 djece, okupljenih u 46 grupa. Uz dvadesetak alegorijskih kola zvončarski program su svojim izgledom i zvonjavom predstavili Žejanski zvončari, Grobnički dondolaši, Halubajski zvončari, Zametski zvončari i zvončari

Vlahov Breg-Korensko, njih oko 350. Lijepo i sunčano nedjeljno popodne privuklo je mnogobrojne ljubitelje maškara, a četiri sata prolazila je vesela i raznobojna „rijeka“ maškara. Ovogodišnji direktni televizijski prijenos prvi je put prenosio Kanal Ri i tako je lovranska povorka dospjela i do onih ljubitelja karnevala koji nisu mogli prisustvovati ovom spektaklu pa je tako Lovran promoviran kao mjesto gdje se svake godine dogodi „klik“ između maškara i publike. Lovran bilježi sve veće zanimanje ljubitelja maškara, a da bi sve teklo „kao po špagi“ u tako složenoj i sveobuhvatnoj organizaciji pobrinuli su se neumorni članovi i volonteri „Toronjere“. Vrlo veselu povorku s najmanje „rupa“ među grupama od hotela Excelsior do lovranskog mula pratili su voditelji: Zvijezdana Klobučar Filčić kod hotela Lovran, a voditeljski par u središtu Lovrana iz kamionske košare činili su Mario Lipovšek Battifiaca i Robert Ferlin. Prohladnom vremenu organizator je doskočio uz pomoć lovranskih lovaca, članova LD „Kobac 1960“, koji su pripremili kuhani grah uz piće dok su djeca počašćena krafnama i sokovima. Prigodnim riječima na početku povorke prisutnu je publiku u ime organizatora pozdravio meštar parade Radovan Trinajstić i zamjenik načelnika Općine Lovran Toni Družeta.

Ljepotu i draž povorci na početku dali su najmlađi iz dječjih vrtića Opatija i Mošćenička Draga, osnovci iz škola Lovran i Opatija, djeca lovranskog Dječjeg doma „Ivane Brlić mažuranić“, Liburnijske mažoretkinje i ma-

žoretkinje Nedelišća uz pratnju Puhačkog orkestra Lovran te grupe harmonikaša Orlanda Kružića i velikog harmonikaškog orkestra Slovenca Nike Polesa. Od maškaranih grupa bili su tu dobro poznate grupe: Vavek paričani i Zijat, sost, tancat i pit, riječke grupe Viva Ri, Veseli oldtimeri i Pom-f-ri, iz Viškova Halubajke i Kumpanija z Halubja. Osim toga veseli su bili: Siti i pijani, Pehinarska gospoda, Stare gedore, iz Opatije Opatijke 90-60-90 i Opatijski latarici, Lumber klub i Zmešani iz Voloskog te maškare Studene, Roča, Pašca, Ičića, Grobnika i susjedne Ilirske Bistrice. Istarske maškare predstavljali su Labin, Čepić, Kožljak, Šušnjevića, Višnjan i Koromačno, dok su lovranski kraj na duhovit način osmislile maškare Dobreća, Lovranske Drage, „Pešekani“, „In bambo veritas“ i „Lovranske maće“ sa svojim impozantnim vozilima i mnogobrojnim maškarama. Za zabavu na kraju pobrinuli su se članovi grupe „Dellboysi“ uz čiji su rock'n'roll još dugo se maškare zabavljale u središtu Lovrana.

Na „pusnu nedeju“ pojedine maškarane grupe lovranskog zaleđa u okviru „jajarskog dana“ obilazile su domaćinstva donoseći radost i veselje domaćinima koji su ih nagradili pićem, kolačima, jajima i kobasicama. Mnogobrojne maškare iz grupe „Pešekani“ i „In bambo veritas“ i ove su godine imale zapažen nastup i na 36. Riječkom karnevalu. Po tradiciji sve se završilo na „pusnu sredu“ paljenjem pusta, krivca za sve nestašluke i negativnosti u prošloj godini na lovranskom mulu i spuštanjem karnevalske zastave.



NAJBOLJI LOVRANSKI SPORTAŠI U 2018. GODINI

Dvostruko slavlje za lovranske ribolovke

■ Piše: Marina Kirigin



Ribolovka Marina Mavrinc Matulja, članica lovranskog SRD-a Zubatac, najbolja je sportašica Općine Lovran u 2018. godini, dok najbolji sportaš nije proglašen, uz obrazloženje da komisija za vrednovanje rezultata Zajednice sportova Općine Lovran nije zaprimila niti jednu prijavu za sportaša godine u seniorskoj konkurenciji. Slavlje lovranske ribolovke bilo je dvostruko jer je zajedno sa Sonjom Španjol, također članicom SRD-a Zubatac, proglašena i najuspješnijom ekipom. Najbolja momčad su seniori Boćarskog kluba Lovran. U Galeriji Laurus proglašeni su i najuspješniji sportski djelatnici, kao i najuspješniji mladi sportaši po uzrasnim kategorijama. Zaslužnim sportskim djelatnikom proglašen je Vojko Sirotnjak, član Boćarskog kluba "Lovranska Draga" i Boris Stanger, član Jedriličarskog kluba "Istra", dok je najbolji trener - voditelj u 2018. godini Sanjin Kinkela iz Tenis kluba "Lovran". Priznanje za najbolju juniorsku ekipu do 17 godina primili su Iris i Mistral Matulja, jedriličari "Istre", a u istoj kategoriji do uzrasta 18 godina priznanje su dobili i juniori Boćarskog kluba "Lovran".

Najbolji mladi sportaš do 12 godina je Val Matulja, jedriličar "Istre", a najbolji mladi sportaš do 18 godina je Tonko Pavičević, član SRD "Zubatac". Posebno priznanje za perspektivnog sportaša do 12 godina primio je Patrik Uhač, ribolovac "Zubaca", a posebna priznanja za postignute rezultate otišla su i u ruke skijašu Ski kluba "Rijeka" Riccardu Mattiji Elettiju, gimnastičarki "Rijeke" Deborah Peršić, ribolovki "Zubaca" Angeli Basan, članici speed badminton kluba "Pešekani" Gali Zukić, članici DVD "Opatija" Matei Kršanac, članu BBK "Marun" i SRK "Alba" Elvisu Salamonu, članu pikado kluba "Lovran" Denisu Ivanoviću te cijeloj momčadi pikado kluba. Posebno priznanje za perspektivnu mladu momčad primili su i juniori HNK "Lovran", a trener JK "Istra" Tin Matulja primio je i posebno priznanje za trenera-voditelja baš kao i Anton Bučević iz BK "Lovran".

Otvorile se agencije **HotelPro** i **Direct booker** u Lovranu

Turistička sezona se približava, a iz Lovrana stižu dobre vijesti za sve one koji se turizmom bave, no potrebna im je i profesionalna pomoć kako bi u svom poslu bili što bolji. Otvorile su se dvije vrlo zanimljive agencije čije usluge već i do sada koriste mnogi i to s područja cijele Opatijske rivijere i zaleđa, uključujući i Općinu Matulji, sve do granice sa Slovenijom.

– Mi smo prva profesionalna agencija za čišćenje i održavanje svih vrsta smještajnih objekata s dugogodišnjim iskustvom rada u velikim hotelskim sustavima - navodi Igor Mihić iz firme HotelPro (Hotel Professional) koja se zajedno s putničkom agencijom Direct booker od nedavno nalazi u Lovranu, u hotelu Excelsior.

– Bavimo se čišćenjem hotela, vila, privatnih apartmana i pansiona, kampova... Prvi smo u ovoj regiji i imamo baš sve posloženo što je u ovom poslu potrebno - domaćicu, nadzornice, više od 20 sobarica. Postojimo od kraja 2017., a sada smo se preselili iz

Rijeke u Lovran. Nudimo još i uslugu pranja rublja i najma rublja - kompletan servis potreban hotelima i privatnim iznajmljivačima. Bavimo se i prodajom posteljine, popluna, jastučnica i deka koje su neizostavne u hotelijerstvu i privatnom smještaju. Za prvu godinu poslovanja mogu reći da sam jako zadovoljan, a broj naših korisnika se sve više širi - rekao je Mihić koji je inače dugi niz godina u ovoj branši, godinama je u turizmu i hotelijerstvu i ranije je radio u Liburnia Riviera Hotelima.

Nalaze se u Lovranu kako bi bili što dostupniji liburnijskoj klijenteli, a u Excelsioru su od desetog mjeseca 2018.

Kao produžena ruka iznajmljivačima tu je i agencija Direct booker, čiju poslovnicu u Lovranu vodi Ariana Smilović, također u svijetu turizma i privatnog iznajmljivanja od najmlađih dana.

– Nastojimo izvući sve prednosti koje nudi smještaj privatnih iznajmljivača i preuzimamo svu komunikaciju s gostima. Direct booker je započeo s poslovanjem 2010. godine

u Dubrovniku i trenutno je vodeća agencija u cijeloj regiji, a posluje po principu franšiza. Mi imamo franšizu za cijelu Opatijsku rivijeru. Agencija posluje na području cijele Hrvatske, te Slovenije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Srbije, te konstantno ulaže u marketing i razvoj svojih softverskih rješenja. Mi idemo u korak s vremenom i pratimo svjetske trendove. Po pokazateljima, ovo je vodeća agencija za privatni smještaj u Hrvatskoj. Mi se oglašavamo na razne najjače svjetske portale i nastojimo od svakog izvući maksimum. Naše dugogodišnje iskustvo u turizmu pomaže našim korisnicima da budu konkurentniji na tržištu. Zapravo mi znamo kako popuniti vaše apartmane, a uz sve to radimo i za vrlo malenu proviziju koja je 5 posto, plus 1 euro po danu popunjenosti, što je iznimno malo za sve što se u tom paketu dobije. Kome je potreban koristan savjet, može nam se slobodno obratiti i mi ćemo pronaći individualno rješenje za svakog pojedinog iznajmljivača - rekla je Smilović.



**ČISTIMO VAŠE
HOTELE, KAMPOVE,
APARTMANE I VILLE!**

-  Generalno i sezonsko čišćenje
-  Redovno čišćenje i održavanje
-  Najam i pranje postelnog rublja



- dugogodišnje iskustvo rada u velikim hotelskim sustavima
- stručno osoblje i menadžment
- vrhunska sredstva za čišćenje i potrošni materijali
- profesionalna oprema i alati za rad

PROFESIONALNA AGENCIJA ZA ČIŠĆENJE

HOTEL PROFESSIONAL d.o.o., Šetalšte M. Tita 15, 51415 Lovran
tel: 051 284 888, 091 37 37 091 info@hotelpro.hr

**MI ZNAMO KAKO POPUNITI
VAŠE APARTMANE!**

Najbrže rastuća agencija za privatni smještaj u regiji

DIRECT BOOKER U BROJKAMA

- ^ 5 godina iskustva
- ^ Više od 5000 smještajnih jedinica
- ^ 250 000 gostiju u 2017. godini
- ^ 720 tisuća noćenja u 2017. godini
- ^ Više od 150 aktivnosti za goste



ŠTO DOBIVATE SURADNJOM S NAMA?

-  Preuzimamo svu komunikaciju s gostima
-  Prisutni ste na 30+ svjetskih web stranica, uz automatsko ažuriranje kalendara
-  Dobivate vlastitu recepciju i ured informacija koji za vas rade 24/7
-  Vaš osobni Account Manager brine o popunjenosti vaših jedinica
-  Naplaćujemo prekasno otkazane rezervacije i nedolaske
-  Dobivate posebne pogodnosti članstvom u Renters Clubu



directbooker
vacation rentals & tour booking

www.direct-booker.com
E-mail: opatija.riviera@direct-booker.com
Tel. +385 (0)51 284 999



Mlado leto diši. Cvatu amuli. I črešnji su počele otpirat svoje bele krunčice.

Ale marčeno sunce je jako prevarilo pa se treba čuvat nahladi. Čera je padal daž i sneg na Učke, a već danaska sako toliko mej oblaki sunce pošpija i teplo je. Za va lehi poč još ni, ma za sest pul kafa smo jušto naredne. Tako me va lovranskoj kavane dočekala gospa Dolores Rupčić pa smo se pul kafa od gušta napovedale i od srca nasmele.

Za štoriju dobit treba vavek poč od početka. Pa homo...

*** Kako je Dolores z Bregi prišla va Lovran?**

- Ste videla ča stori jubav?! Ja san odrasla va Bregeh, zgora Opatije. Doma su nas zvali nekada zvali Šćurkini, a po prezimene san – kot i puno familij va Bregeh – bila Luksetić. Mama mi je bila Zatki, a tata domaći Brežan i do ženidbi san i ja bila Brežanka. Osnovnu i srednju Ugostiteljsku školu finila san v Opatije i na tanci hodila v Opatiju i okolo... A onda san počela delat.

*** Prvo delo je bilo va Radnike, ča ne?**

- Prvo i zadnjo. Od naukovanja do penzije. Va opatijsken Radnike dokle je bil v Opatije san počela, a va Lovrane kamo se cel Radnik premestil san finila i od tu šla va penziju. Zasluženu. Ma ja san volela delat, volela san svoju slastičarsku struku i dandanas se rado spametin našeh plumki, medenjaki, maraneo, marandini, pogači za Vazan, kuglofi i lisnatega testa... Bože, kad se domislin oneh kupi slatkega kega smo užali napeč za jenu noć?! Bili smo si jenaki, živeli va sloge, pomogli jeni drugen i nikad nismo rekli da neš ne moremo storit. Bila su to, rekla bin, naša zlatna vremena. Ma... vreme se promenilo, priroda se promenila, judi su se promenili i način dela se promenil...

Četire generacije na jenen špargete

■ Piše: Cvjetana Miletić

VEZA LIGANJ - BREGI

* I pekari su se promenili, samo je jedan zavavek ostal Vaš?

- A je. Va Radnike san našla svoju srodnu dušu, svoju ljubav i svojega muža Ivicu Rupčića, kega su naši domači sporad prezimena prozvali prvo za škerac a potle je do smrti ostal Facolić. Moj Ivica je bil pekar. Dobar majstor za kruh, a volel je kot i moj otac sakakovi kolači. On je pekall kruh, ja kolači. Za življenje niš nan više ni trebalo. Oženili smo se, živeli kot podstanari jeno vreme, a onda je sekrva kupila jenu staru kuću va Lignje, mi smo uredili koliko smo mogli, a onda su ju baš lepo dostorili sin i nevesta. Neš se storilo danas, neš jutra i delo je šlo naprvo. Sad nan je baš sen lepo...

* I danas va toj kuće va sloge bivaju četire generacije?

- Ja, ši. Najstareja je Danica Rupčić, moja sekrva. Ona je nekada bila kuharica pul Štangera. Druga generacija san sada ja sama, aš san udovica od 2006. leta. Treta je moj stareji sin Željko sa ženun Mirjanun, a četrtta njihov sin Ivano. Ja rečen da smo četire generacije na jenen špargete!

Mlaji sin Marino z ženun Leonidun i dvoje dečice, stareja je školanka Darija a mali Matijas gre još va vrtić, bivaju va Bregeh. Tako su zavavek ostali vezani Liganj i Bregi. Da je moj muž živ bil bi radi tega jako kuntenat i veselil bi se gledat kako nan vnuki rastu. Ovako ni brižan dočekal ni jeneg. A od kad smo prišli bivat va Liganj vavek je govoril da se rodil pod Velebiton, ma da je on pravi Lovranac. I bil je baš pravi Lovranac aš je jako volel ov kraj i nikad mu ni palo na pamet da bi se moglo poč kamo drugamo živet. Sad smo ovde pustili naši koreni i zadovoljni smo...

* S čen se bavite od kad ste va penzije?

- Imamo vrt. Ni jako velik, ma jušto dosti za delat. Va njin nan raste sa verdura ka nan rabi za hranu, a imamo i skoro seh so-rat voća, od jabuki, praskvi, črešnji do malin, jagodic, ribiza i aronije... Sin je posadil i neš maslin, a imamo i jedan marun kega delimo sa susedun. Nekad je moj muž klatil marun, danas to stori sin... Ni vela korist od jeneg. maruna, ma za gušt nan je jušto dosti. Dokle san delala nisan imela toliko vreme-na za vrt, a sada mi je vrt duše za počinut.

* Da počine i duša i telo su i večernje šetnji po Lignje za vredne šetačice?

- Dokle smo delale i bile mlaje šle smo i na fiskulturu va naš dom va Lignje. A sada tega ni. Nas nekoliko dovic smo se našle i dogovorile da ćemo saki dan h večeru od sedan do osan ur hodit po Lignje. Prvo radi zdravja, a onda se pokazalo da je hod dobar i za druženje, i za smeh i za znanjanje stresa, a sprotu čujemo i se novosti. Tako smo skupa, družimo se, čakulamo, nasmejemo... Hodimo saki dan i po zime i po dažje. Najdemo se na stanice od kurijeri pa gremo do spod Tuliševice, onda se spuščamo se do crekvice sv. Roka pa do nekadajnega restorana Bojana i vrnemo se nazad od kuda smo prišle. Za ten storimo još jedan takov krug. Dva kruga i pasa ura vremena. Za čakulu jušto dosti, ura je pasala brzo va smehe, lagje ćemo zaspat i se se boje ćutimo.

LEK MORA LEČIT

* Ke su to vredne šetačice?

- Nas smo četire, a tu i tamo s nami gre i jedan mladić kad ima vremena. I njemu dobro pride hodit. A s manun hode Branka Glošić, Božena Jakovašić i Vesna Sponarić. Da bilo ku od njih pitate kako nan je hodit, se bi van rekle da nan je lepo i korisno. Ako ne bi drugo povedamo ča smo taj dan delale i storile, ča smo kuhale al kupile, kade

smo bile, ča videle... i ča ćete lepje od malo smeha. Smeh nan leči i dušu i telo, a reču da je smeh najboji i najceneji lek...

* Kad smo već pul leki, Vi ste majstorica i za pobirat lekovite travi?

- Poznan dosta trav od keh se more skuhat čaj ki leči razne boli. Pa van moren reč da još nikad nisan va butige kupila paketić čaja. Ja ga naberen va vrte al va šume, dugo od cesti i kade je se čisto. Onda te lekovite travi va hlade osušin i spravin za zimu. Tako imamo letnega čaja i po sred zimi...

* Vaši vnuki vole Vaš širop od trpuca. Kako se stori?

- Ja ću van povedet ricet kako ga ja delan, a dobar je i morda još kemu pomore aš ga ni teško storit. Naberen dve pesti trpuca, muškega i ženskega. Ženski ima više široka pera, a muški duga i špikasta. Nekad smo z žensken trpučen pokrili krvavo koleno kad smo pali aš fermuje krvarenje, a jeneg. i drugega kad je mlad more se narezat i va zelenu salatu. No, onda ja te dve pesti trpuca, malo više stavin muškega ki je boji za širop, pa ga s malo, ma jako malo vodi samejen va mikseru, a more se samlet i va makinu za meso. Va padelicu stavin samejen trputac i 30 dek cukara i pustin da na lahko kuha jeno 20 minuti al dokle se ne zgusne da slič. i na širop. Onda ga procedin i još va teplo, boje reč mjačno, dodan 25 dek domačega meda. Tako teplo stavin va mići važići, zapren ih i pustin na mrzlen da počiva do porabi. Širop je dobar protiv prehladi, pomore očistit katar, deca ga vole i čin malo kašju pitaju mater malo noninega širopa. A nona sa srečna samo se smeje i teče po nov važić, ha... ha... ha...

No, sada smo ov ricet podelili sen ki ne žele kašjat. Ni ga teško storit pa provajte. Kada se rešite kašja, ricetu dajte susedan, aš lek mora lečit, reče naša gospa Dolores. I ima pravo!



BRANKA ŠIROLA BRUNO, TAJNICA KUD-A LOVOR KA VOLI I TANAC I KANAT

Sreća je živeti pul mora

■ ■ ■ Piše: Cvjetana Miletić

Hodin po trapide beleh tratinčić. Sako toliko mi zadiše vijolice, a s kraja me gleduju modre pavenci. Valda misle da ću ih pobrat i stavit, kot ča se delalo svojni, va boke nevestice. Ma neću aš prešin na pogovor s Brankun Širola Bruno, tajnicun lovranskega pjevačkoga zbora Lovor, ki je ovo leto zasenjal 70 let postojanja. To je veli god i dobro je domislet se na sakega ki j' zboru regalal ure i ure svojega kantanja. Branka je va zbore deset let i za to desetleće puno je storila, a zadnje četire leta je i tajnica. Pa homo od pitanja ko se tiče jušto zbora.

* Kako ste prišla va zbor?

- Ja san od mića kantala. Doma po kuće, po vane, va škole... Volin kantat. I tancat volin. To dvoje more poč skupa, a more i sako posebe, a mane je živjenje pejalo po svete pa san prvo odtancala svoje, a sada kantan. Mej ten san se navadila sost gitaru i armuniku, ma ja rečen da je to samo za oštariju. Al za kunpaniju. A se je počelo s plačon na Volosken kade san rojena 1957. leta. Odrasla san va lčićeh. Osnovnu školu hodila v lčićeh, finila va Opatije, a srednju medicinsku v Reke. Kako naučnica delala san va ondašnjoj bolnice lčići. Va škerce rečen da san delala za kupit nove traperice, a s kunpanijun san hodila po tanceh. Na jenen takoven tance upoznala san i svojega muža. On je va to vreme bil inspektor za jenu talijansku brodsku kompaniju pa je i po leto dan užal bit va brodogradilište Viktora Lenca. I on je volel tancat, a kako san ja finila plesnu školu i imela dosti tancuri, bo-me se namučil da me ćapa slobodnu za tanac. I tako je počelo. On uporan, ja plehutava. I šal je on jedan dan potle fanj vremena ča smo se gledali do moje mater i va lčići. Rekal njoj je da će me on zet sobun va Taliju. On je Talijan z Genove. Ča je matere obećal to j' i storil. I partila san š njin. Mojen sprva ni bilo pravo, a potle su ga jako zavoleli aš mi je od onda do danas vavek bil dobar. Mane je bilo lepo i se san imela, pet let san š njin putovala okole, samo mi je falelo ovo naše more i dih buri. Genova je grad na moren i sreća je živeti pul mora. I tamo pušu vetri, ma ni to moje more, fale mi otoki, Učka, Reka... Moj muž je to razumel. Moje telo je bilo š njin, a srce san pustila ovde. I hvala mu ča me je dopejal nazad...

* Zaš ste zibrala Lovran?

- Se do 1991. leta mi smo smiron prihajali mojoj mater i va lčići, pul nje je za nas vavek bilo mesta. Ma moj muž je rekal da bin dobro storila ako ovde kupimo stan, a kako san ja najboju kunpaniju imela va Lovrane ukazala nan se prilika da na Peharoven ku-

pimo jenu mansardu va staroj vile ku smo malo po malo uredili. Sad san ja malo tu, malo tamo, zaspraven više tu nego tamo, i si smo zadovoljni.

DOBRI PRIJATELIVA LOVRANE

* **Kako na to gleda Vaš sin?**

- Moj Aleksis Ricardo Bruno, Bruno nan je prezime, našal je va Lovrane dobri prijatelji. Va Genove je finil osnovnu školu, gimnaziju matematičkoga smjera i pravni fakultet. Za svoj diplomski rad zibral je temu „Evolucija hrvatskog pravnog poretka“, a sam taj naslov puno znači. Na rečken pravnen fakultete dobil je su pomoć ka mu j' trebala, najviše va literature. On jako dobro govori i naš književni i naš domači čakavski zajik, a jubav za muziku redital je i od materi i od oca. Tako je finil i glazbenu školu pa lepo sope klavir i violončelo. I pravo i muzika ostale su samo njegove jubavi aš je za živjensko delo zibral sport. I to mačevanje. Počel je s pet let i već je trejset let va ten sporte. Danas je maestro i sudac mačevanja, ima svoju dvoranu i stotinu školani. Kad je bil mlaji va Lovrane je bil član Jedriličarskega društva Istra, a kako stareji volli surfat na Preluke pa je član vološčanskega kluba surferi.

* **A Vaše delo va Genove?**

- Najprej san morala dobit stalni boravak, a onda iskat delo, magari san imela si dokumenti već od raneje nostrificirani. Dokle san iskala i čekala delo putovala san z mužen, a kad se rodil Alex ja san postala mama kvočka, ka ga j' odgajala, pejala na muziku, na mačevanje, na natjecanja, va školu i više me ni zanimalo nač stalno delo. Kad je Alex odrastal i postal punoletan, mogla san bit više vremena va Lovrane, a muž je postal kvočka. Jeni vreme va Genove san bila volonter za socijalnu skrb. Kako je to terensko delo ja san jako dobro upoznala grad, a va slobodno vreme hodila san na razne radionice za slikanje, za dekoraciju, za oslikavanje predmeti... Na Goethe institute upisala san i položila njemački zajik. Imela san puno voji i puno vremena. Se to mi je pomoglo kad san mogla puno više vremena ostajat va Lovrane. Više ni onega malo tu malo tamo, nego je sada čuda tu, manje tamo.

* **I tako ste se va Lovrane upisala va dva društva?**

- San. Va zборе Lovor kantan alt. I pomoren našoj presednice Nadice koliko moren. Radi nastupi san se više ovdeka i se manje gren va Genovu. Zbor je dobra kunpanija i lepo nan je skupa. Nadica je miran temperament, a ja san vetrenasta pa se dobro sla-

žemo. Naša maestra Ariana Bossi zna ča saki od nas more otkantat i ume parićat lepi programi va keh uživamo i mi pjevači i naša publika. Posebno su nan dobri Božićni i Vazmeni koncerti. Drago mi je da nan je va zbor prišla moja suseda Romina Tončinić z lčić i da je dopejala va zbor svoje blizanki Teu i Deu. One su školanki ke komać imaju desetak let. Za neki koncerti ja ih navadin recitirat neku pjesmu, a si se trudimo da njin s nami bude lepo pa se nadamo da te jedan dan morda ostat i kantat s nami. Sad imamo provi va Kuće lovranskega guca. Prostor je lep, va sred mesta je, sen je naredno prit, jedino je malo tesno i malo su nan troški porasli, a morali bimo podelat i na novih uniformah. Na sreću imamo nekoliko novih pjevači i pjevačic ken treba storit i novu uniformu. Toliko da se zna...

A drugo društvo va ken san je Slovensko kulturno-prosvjetno društvo Snežnik va ken od 2012. leta sakega pondejka držin neku kreativnu radionicu i baren dvaput na leto parićamo likovnu izložbu. Pred tri leta uključili smo se i va maškare. Na početke nas je bilo dvajsetak. Šli smo samo na maškarani tanac va Kvarner, a već dve leta smo i na glavnoj parade na ku nas je pozvala lovranska Toronjera. Lane smo se maškarali va rožice, ovo leto smo bili pčelice. Si kostimi za nas 30 pripravili smo sami. Pozvali su nas i va Ptuj njihi kurenti aš i oni prihajaju h nan va Lovran. I bilo je to lepo druženje...

UNIKATNI REGALI

* **Mi smo zapazili da na priredbah kada nastupaju i deca, oni vavek dobiju regal kega Vi storite?**

- Ma to je ona moja kreativnost ka mora poč van, a najlepje je kad se temu deca ve-sele. Zato ja i danaska volin poč na te kreativne radionice aš se na njimi vavek vidi neš novega, a onda mi to dobro pride kad treban osmislet neki regal. Tako san za čakavsku večer Sunce prihaja storila medaju sunca ku su recitatori nosili okol vrata. Za maškare san storila 60 figuric anjeli od porcelana, a delala san i stabla, i lampi, i bocunići... ča nan za neku prigodu treba. Mane to veseli, a i dečina se razvesele kad dobiju neš za regal, za uspomenu da su negdere bili i neš delali. Pa smo si veseli. Drago mi je i volin neš regalat kad kod zbor negdere kanta pa se potrudin storit unikatnan regal.

* **Od kega ste Vi reditala toliko životneih regali?**

- Pobrara san od sakega pomalo. Moj nonić Mate je bil graditelj od Jardas. Dosti je delal po oven kraje, ča ja znan storil je i

pojansko grobje. Zagledal se va Almu Blažić z lčić i va lčićeh zavavek ostal. Imeli su troju decu Aleksandra, Ćirila i Ameliju. Ćiril kega su zvali Ćiro, a delal je kako kondukter na kurijerah Autotroleja, je bil moj otac. Morda san najviše od njega reditala aš je bil veseljak i škercoz čovek, vavek nan je bila puna kuća judi i smeha. Bil je dobar vinar, a umel je skuhat i dobru rakiju. Pul nas va kuće al va konobe je vavek bilo čuda veselo. Moj tata Ćiro oženil je Emiliju Čekadu, ka j' rodon bila Slovenka, z mesta Dolenje, a va ovi kraji je prihajala sa svojen ocon ki j' bil trgovac. Prihajal je z vozom i prodaval kapuz, konpir, frmentu al ča su već imeli. On je trgoval, a ona se potle škercala da j' va lčići prišla z vozom kapuza. I zaspraven je otac još bil otrok kad je tekal za ten vozom kapuza i tu se zajubil va svoju mater, a još su bili skoro pa deca. Škoda ča su potle imeli samo mane. Tati već ni, a mama i ja se i danaska smejemo temu vozu, posebne kad na radije čujemo onu Prišal je h Matujan voz kapuza, voz kapuza...

Tako smo Branka i jas povedajuć od sega i sačesa dočekale da se na crekve sv. Jurja oglasi polne. Bil je zadnji čas za poč doma, a toliko je tega još ostalo za povedet.



Tanac va

■ Piše: **Silvana Milotić**



Lane va dvanajstin mesece se počelo šuškat po Lovrane da će za Novo leto bit tanac va našin lepin kine. Kino Sloboda je bilo dvajset let zaprto. Leta, dažji, buri, juga i neverini su storili svoje. Čurelo je strpečno, dišperano i čekalo... Ki čeka i dočeka! Tako je i kino dočekalo da naše općinsko poglavarstvo odluči da mu obuče novi veštidi ki mu jako dobro stoji i baš lepo zgjeda.

Z plakatum su avizani judi da će počet tanac subotu 29. 12. 2018. na osan ur večer i da te nas zabavjat: Duško Jeličić i Bonaca, Trio asi i Los Kolegos. To mi bome neće pobeć, na brzinu san odlučila.

Drugi dan trefila san Mirka Nađa i pitala ga ako će se moć rezervirat stol. Mirko zna se: ča, kada i kako se vrte dogajanja va kine. Vavek nan je na ruku ako bimo oteli znat neč već od onega ča piše na plakate. Rekal mi je da se ne primaju rezervaciji i to me je hitilo va brigu. Računan tancat, ma bome bin malo i počinula neku dobu. Uru prvo nego ča počne tanac puli nas doma je počel nervož. Muž je govoril da ne moramo prit mej prvemi, a ja san govorila da nećemo imet kamo sest ako se ne poprešimo. Poteže on tamo, ja semo i va kino smo prišli jušto na osan ur: Okole sali stoli, judi sede i čekaju muziku. Z Knezgrada su nan va hip prnesli stol i dve kantredi, a ja san ih prosila još dve aš će prit mi prijateljica Blaženka Dujmović z Brseča i njiji prijatelj Romano Goja z Labina. Kako su judi prihajali takó su nosili stoli i si smo imeli kamo sest. Kamarijeri su žvelto nosili gvančeri pune žmuji i pijači.

Lovranskin kine

SIVA NAJBOJEH LETEH

Duško Jeličić, njegova Silvana i Edi Iazarić su zasopli i zakantali i zajno se je počelo tancat. Kašneje su sopli Trio Asi pa Los Kolegos i se to bez pauzi tako da se je saki mogal natancat koliko god ga je bilo voja. Neku dobu je prišal mr. art. Slavko Sekulić, stručni suradnik za kulturu z škatulun punun fijočić i podelil nan ih. Mi smo ih zajno zakučili, neki pod vrat a neki na bluži kako puntape. Štimano smo š njimi tancali, a sada ih čuvamo kako spomen na prvi tanac va obnovjenin kine.

Dr. sc. Rajka Jurdana Šepić i njiji muž bivaju va Rukavce i prišli su va Lovran aš su va foje pročitali da će bit tanac. Gospa Rajka sako jutro na radije Reka na osan i kvarat pročita jednu pjesmicu po domači. Čuda judi poznan ki reču da sako jutro čekaju da ju čuju i da njin tako dan počne jušto kako rabi. Kada su oni zantancali si smo njin dali mesta i uživali gjedajuć ih aš oni tancaju kako da su prišli s televizije z one emisije „Ples sa zvijezdama.“ Svojin znanjen od tanca su nas počasili i zaspravje ih je bilo lepo gjedat.

Dva stola daje od nas bila je va malo većoj kunnpanije draga Laura Mezgec z Reki. Pozdravila san ju i pitala: „Kako to da si ti Laura prišla va Lovran?“ a ona mi je rekla: „Ja sam dio jednog društva koje uživa u plesu. Redovno pratimo u novinama događaje u našoj regiji i kad se negdje organizira ples mi se vrlo brzo složimo da budemo dio tog događaja. Uživamo plesati a to nam dode i kao tjelovježba što je vrlo važno u našim godinama.“

Nisan brojila koliko nas je bilo, mislin da neću pogrešit ako rečen okole dvjesto i to si va najbojeh leteh, si preko 50. Muzika nas je prezela, veselje je spunilo so kino, srca mlate, nogi tancaju, pot teče, voja je velika, a moći je koliko je. Tako je neku dobu bilo po onu našu Krepat ma ne molat! Judi su se natancali i počeli se spravjat za poč doma, nismo ni mi oteli ostat zadnji. Da nan ki ne reče po staroj užance: „Ča ste vi ostali salu pomest?“

Jutredan kako i saku nedeju pokle maši nas desetak je šlo na kafe va kavanu. Povedalo se od sinoćnjega tanca. Neda Dakić Stepaničeva se je pohvalila, potužila i povedela: „Ma san se sinoć natancala a danas me bole nogi za krepat. Bilo je lepo i vrnulo me je

va 1950-te leta kada je va kine sopal Milan Bačvarkin. Ma da samo znate kako me j' lepo vrtel Emil Dakić z Opatije. Bil je dobar tancur i lep mladić pa san se štimala. Verujte mi cela sala je bila moja, ma ča sala, celi svet je bil moj. Da samo znate kako smo si bili jadni na one stare ženske ke su sedele gore na balkone i gjedale ki s kin tanca, je ki ku stisnul ale ne daj Bože bušnul. Drugi dan su si va Starin grade i okolice znali ako se je ča takovega dogodilo. Kada smo se Emil i ja oženili govorile su: „Ma ja tr mi smo zajno videle da ju je on Opatijac su zmutil.“ A ni zmutil on mane, nego ja njega. Sada iman fanj let i morda ni šesno da skačen zajno kada čujen muziku, a od nje se muki pasaju, niš me ne boli, a nogi poču same od sebe skakat, neka reče ča ki će, moran i ja dat sebe ča na voju.“

VAVEK PARIĆANI

Od tanca se poveda pa san i ovo doznala. Ivanka Miščenić Hrvatini po rojenju Lovranka od Škaj a po živjenju Opatijka, mi je povedela: „Čuda puti san čula moju mater Franciku i oca Pepića kako povedaju da su bili mladi i vavek parićani za poč na tanac. Znali su lepo tancat i zaspravje va tin uživali. Po zime 1929. leta su va kine tancali. Kada su šli vanka s kiņa da gredu doma inkantali su se aš je napadalo jako čuda snega. Mat je bila va postolićeh za tanac i ni mogla hodit po tako dubokin snege. Mučila se j' za prit doma, mučil se je i otac š njun i na kraje ju je otac oprtil i nesal doma. Vavek su se smeli kako ju je nosil i temu da se je to na dugo i široko povedalo. Eko vidite i sada to ja van povedan nakon toliko let.“ Nasmale smo se, a ja san njoj se zahvalila na toj lepoj štorijice.

Zaspravje su judi bili zadovoljni i zahvalni sin ki su to organizirali i radi bi da se to već puti ponovi. Zato san ja pitala ako je to moguće. Toni Družeta, zamjenik načelnika va Općine Lovran ki sudjeluje va organizacije kulturneh dogajanji rekla mi je: „Znan da je to bilo dobro prihvaćeno i da bi judi oteli da se još organizira i ponovi. Naš odjel za kulturu će videt ča more storit.“

Tanac va kine je povjesno kulturna bogatija. Našla san svedoki da se je tu tancalo pred devedeset let, a morda i čuda raneje. Kako bilo da bilo pustimo odjel za kulturu neka dela svoje delo, a mi čekajmo...

Vazmeni spomeni

■ Piše: *Silvana Miličić*



Kada počnemo ćutit da sunce lepo topli i cvatu ćuki znamo da će brzo bit Vazanj. Sedan dan pred Vazanj je Uličnica i taj dan znamo kakovo će bit vreme na Vazanj aš se odvavek reče: „Ako je ulika mokra, jaje je suho!“ Vredi i nopak.

Šetimana pred Vazanj je Vela šetimana, od četrtka se ne kanta va crekve, a od petka ne zvone zvoni. Mesto da zvoni jutarnja i večernja Zdravamarija va tu dobu se čuje škrebetanje. Škrebetalnica je drvena škatula ka ima ručicu ku se vrti, a z škatuli škrebeta. Deca su vjutro spali, a večer tekli za mežnjarun veselec se nesakidajnemu načinu ko ih avizuje da je vreme za poč doma.

Tu šetimanu se je šlo na spoved, povedet grehi da ih Bog oprosti pa da se čiste duši lagje žive. Na Veli petak se je postilo, jako pobožni su bili na vode i kruhe, neki su kupili bakalar, a najveć ih je jilo frigane srdelice i kühalo broskvi na padelu.

Petak je bil posebni dan za decu, pekla se je pogača i pituralo jaja.

Deca su se temu jako veselili aš ni bilo bunboni, ciklati i ćuda slaćić kako danas. Materi su skupa z decun pituralo jaja va kore od kapuli, a provevalo se je i skuhat ih va kafe, te, petsine... Va vodu za kuhat jaja se stavjalo sol i ocat da bi kora od jaj bila ča trja. Kemu je bilo trje jaje on je bil glavni kada se je picalo jaja na Vazanj pokle maši.

Z pogačun je bilo dva dana dela.

Petak večer se je zamesilo testo, po noće se je dignjevalo, a drugi dan ga se j' podelilo na kus za pogaču i na manji kusi za šišori ken će se deca veselit. Opet se testo pustilo da se digne pa se j' oplelo šišori i zrezalo pogaču po užance. Peklo se va forne šparheta na drva. Naše materi i noni su znale kako netit da bi bilo teplo va forne jušto kako rabi. Dišelo je va kuće i zvan kući. Dih pogač je širil blagdanski, bi rekli danas ugodaj.

Znate ki šišor je bil najlepši? Sakemu otroku on kega je sam oplel.

Večer se je šlo na polnočnicu i zelo blagoslovit hrano za rušnju, a v jutro se šlo na mašu va novih postoleh. Zima je duga i do mladega leta prstić počne špijat s postola. Pokle maši je Vazmena rušnja. Cela fameja za stolun, si čute da je danas blagdan ki nosi veselje i mir. Stol pun dobre hrani: pogača, kuhano suho meso, kuhane jaja, luk i kikirice pune belega kafa.

Vazmeni obed je bil poseban aš je vavek za ta dan bilo mesa kega se ni gusto jilo. Va mojim djetinstven je bil Vazmeni dan drugačji od seh dan va lete i zato ga se tako veselo domišjan.

Jaja se j' picalo do obeda pa opet pokle obeda.

Jaje se stavi natla puli zida i nariše se riga kade će se stat. Saki ki oteje picat mora imet svoje jaje ko će dat picat i šolad. Nekad je to bilo pet dinari, a danaska je kuna al euro. Si po rede picaju. Bilo je tu muki, jada, žalosti, nadanja i veselja. Kemu šolad ostane va jaje zame ga za svojga.

Da se ne zatara stara užanca va Mošćenicah se sako leto na Vazanj organizira picanje jaj. Za najboljega je nagrada: pršut, sir, vino, kafe... Se to potle zapeje doma va karijole.

POGAČA ZA KU NE TREBAJU DVA DANA

1 kg muki
8 dek kvasa
25 dek putra
35 dek cukara
5 žutnjaki
2 cele jaja
dva i pol deca mleka
korica od limuncina
korica od naranči
bićerin rakiji ale ruma



Kako to storit?

Od kvasa, malo mjačnega mleka, cukara i muki storimo kašicu i pustimo da se diguje. Od sega ča je ostalo i kašice od dignutega kvasa zamesimo glatko testo. Pokrijemo ga s kuhinjskun krpun i pustimo testo da se diguje. Kada se digne stavimo na četiri kusi i storimo lepe okrugle balotice i stavimo ih na luščeru. Opet testo pokrijemo. Kada se testo digne zarezemo ga na tri dela, namažemo z jajun i stavimo peč. Pečemo na 180 stupnji od priliki 45 min.

Imate četire lepe pogači, dve za vas, a dve za onih keh imate najveć radi.

*Srećni i blagoslovjeni
Vazmeni blagdani!*



ŽARKO LUČIĆ

pusni čovek i planinar

■ Piše: *Silvana Milotić*

Pusno vreme je pasalo, natančalo se i naskakalo, maškari su pobrale po kućah jaja i kunbasice, a z pustun je zgorelo so zlo ko nas je leto dan kunpanjalo. Prišla je korizma, a to znači – kako bi naši stari rekli – finili su Mare bali.

A va Lovrane se još vavek poveda od Žarka Lučića. Ši znate ki je on?

Žarko Lučić je domaći čovek z Halubja. Ako ste va pusno vreme bili va Galerije Laurus onda znate da je storil izložbu od maškar keh on već čuda let dela i sprvja za jedan budući muzej ki će se storit negdere va Sveten Mateje. Ako mu se ka maškara pijaža al ju vidi va tujen svete kot da bi va Bugarskoj, Rumunjskoj al Mađarskoj on ju kupi i spravi. Tako je storil po modernu rečeno jenu lepu kolekciju za ku je vela škoda da se skriva va njigovoj konobe.

Žarko Lučić je pravi pusni čovek, zvončar od mladosti kad je sebe storil prvu maškaru. Ki ih ni prišal videt va galeriju čuda je zgubil aš ki zna kad će nan opet va Lovran bit takova zbirka maškar. Ovo je Lučiću druga takova izložba va Lovrane.

S Halubajskemi zvončari je obašal dobar del sveta, čuda videl i čuda novega navadil i saki put prnesal doma ku njihju maškaru. Va galerije je bilo za videt i so zvončarsko orudje od lepo storeneh bačuki do zvonac seh krajji zvončarskega sveta.

Povedet ću van ča se va galerije ni videlo, a to je druga jubav Žarka Lučića.

On je zagriženi planinar. Pasal je si bregi va Hrvatskoj i Slovenije i skoro si va Grčkoj i Bugarskoj. Poprtil se j' već puti i na Alpi. Jubav za bregi i vele planini ga je zapejala vaje va Afriku pa je, rekli bi planinari, osvojil Klimandaro. Mamila ga je Merika, pa je obul svoji planinarski postoli i poprtil se na Aconcgavu.

Štajon od zvončari zameni planinarenje pa se zaspraven more reć da je Žarko Lučić pasal čuda sveta. Mi mu od srca želimo još čuda putovanji, čuda visokeh bregi i čuda pusneh špaši.





Uzgoj kanarinaca postao više od hobija

■ **Piše: Radovan Trinajstić**

Zdenko Trdić, 59. godišnji Dobrećan s prebivalištem u mjestu Sv. Petar 19, u Mošćeničkoj Dragi posljednjih godina bilježi sve bolje rezultate kao uzgajivač kanarinaca u svom obiteljskom domu. Upravo ta činjenica bila je i povod ovom razgovoru, kao i posjet njegovom domu u kome dominira orkestralni pjev mnogobrojnih kanarinaca.

- S pticama se družim od najranije mladosti. U rodnoj kući u Kožulima ponad Dobreća uvijek smo imali poneku ptičicu koja nas je uveseljavala svojim pjevom, prisjeća se Zdenko Trdić i nastavlja: - Otac je volio ptice te je tu ljubav prenio na mene. Bilo je uobičajeno da na brajdi ispred kuće ili na fasadi kuće visi poneka gajba s pticom pjevicom. Presudna za mene bila je 1989. godina kada sam radeći u odjelu mesa opatijskog poduzeća Kvamer express upoznao Josipa Aničića iz Poljana. On je bio dugogodišnji uzgajivač ptica i član riječkog Društva za zaštitu i uzgoj ptica „Češljugar“. Vrlo rado mi je ispričao svoja iskustva u radu s pticama,

kako se nabavljaju i uzgajaju. Bilo je to korisno i vrlo zanimljivo druženje i razgovor koji je usmjerio moj daljnji rad s pticama. Tada sam se učlanio u riječki „Češljugar“ u kojem sam i sad, gotovo trideset godina.

Tako nam priča Zdenko o svojim prvim koracima u uzgoju kanarinaca koji su hobi učinili ozbiljnom aktivnošću jer zahtijeva dosta znanja, umijeća i svakodnevnog rada za uzgoj kvalitetnih kanarinaca. Veliku pomoć pružili su mu tadašnji iskusni članovi „Češljugara“ koji su mu sa savjetima i opremom pomogli da prebrodi početne teškoće.

CRVENI MOZAIK I ŽUTI LOPOKROM

- Zdenko Sabo i Milorad Malatestinić iz Rijeke te Lovranac Alen Palmić darovali su mi prvih desetak kanarinaca, sorte crveni mozaik i žuti lopokrom. S njima sam počeo intenzivni uzgoj, a opremu sam postepeno nabavljao, prvenstveno krletke u kojima sam uzgojio svoje prve mlade kanarince. Neopisiva je radost i sreća da sam uspio.

Postupno sam odlazio razgledati prigodne izložbe ptica u Rijeci i na području Istre. Tako sam upoznao mnoge uzgajivače i s njima razmijenio iskustva, naprosto učio od njih. Kasnije se to proširilo i na odlaske u susjednu Italiju gdje je uzgoj ptica vrlo razvijen i Italija spada u red vodećih zemalja Europe. Društvo „Češljugar“ i danas njeguje tu suradnju, naročito s gradom Reggio Emilia gdje se u studenom održava velika europ-

ska izložba različitih vrsta ptica. Te se posjete iskoriste i za razmjenu kanarinaca u cilju poboljšanja kvalitete i izgleda kanarinaca svog matičnog jata.

Domovina kanarinaca su Kanarski otoci, otočje Madeira i Azorski otoci gdje i danas slobodno lete u velikim jatima. U 17. stoljeću Španjolci prenose ovu pticu u Europu te od tada počinje njihov uzgoj i križanje s različitim vrstama kanarinaca. Danas u svijetu ima oko 320 vrsta. Kanarinci se dijele u 3 skupine: na milozvučne pjevače, ptice zanimljivog izgleda ili prelijepje boje. Mužjaci su obično bolji pjevači i ljepšeg izgleda za razliku od ženki, ali ne pjevaju istim intenzitetom cijele godine. Tako prestaju pjevati tijekom mitarenja, tj. kada mijenjaju perje.

Zdenkova ljubav prema kanarincima svih ovih godina postajala je sve veća i broj ovih prelijepih pjevača i šarolikih ptica u kućnom uzgoju se postupno povećavao.

IMA IH 150

- Danas imam oko 150 kanarinaca, čiji broj varira tijekom godine. Uglavnom kod mene prevladavaju sorte žuti i crveni mozaik te crveni mozaik feo kanarinci. Njih imam najviše. Imam još i drugih sorti, ali u manjem broju, kao što su agatropal mozaik žuti, meksička rojnica normal i mutacija feos, njemački kukmasti kanarinci, agatropal mozaik crveni i žuti te izabela crveni mozaik kanarinci. Za sve njih imam oko 60 propisanih veličina krletki, uredno složenih u zasebnoj prostoriji moje kuće. Svi se ovi kanarinci međusobno razlikuju svojom bojom i izgledom perja koje nastojim razmnožavanjem poboljšati kako bi na izložbama imali najbolje ocjene od strane sudaca. Svi se kanarinci najčešće nalaze u krletkama zasebno ili u paru, ali imam i poveću volijeru gdje se nalazi veći broj zajedno. Tretman prostorije je prilagođen životu kanarinaca u prirodi, od temperature do dnevne svjetlosti koja se simulira putem električne





rasvjete jačine koja je određenog perioda u godini u svakodnevici. Zbog toga se ona u prostoriji automatski ujutro uključuje u 5,30 sati i gasi u 20,10 navečer; što varira tijekom godine. Sve to od mene zahtijeva redovitost u radu, njeguje ptica, održavanje higijene krletki, način hranjenja, pitku vodu i ostale dodatke koji su potrebni kako bi se uzgojila kvalitetna ptica. Prilaz i boravak u prostoru mora biti miran i tih kako se ptice ne bi uznemirile što bi negativno djelovalo na njihov kasniji odlazak na izložbe. Zbog svega toga je i moje ustajanje vrlo rano, već u 4,30 sati kako bi potrebnu hranu i ostale pripravke pripremio na vrijeme. Na večer kanarinca dohranjujem od 19,45 do 20,10 sati pa sve mora biti obavljeno brzo i na vrijeme. Sve me to veseli i raduje, naročito njihovi mladi potomci kojih ima sve više, vrlo su osjetljivi i zahtjevni pa zbog toga treba biti odgovarajući pristup uz puno iskustva i znanja. Lijepo je biti u okruženju kanarinaca koji svojim pjevom i nježnošću čine posebno zadovoljstvo i opuštanje. Uživam u njihovom pjevu i melodiji koja ispunjava cijeli dom, pojašnjava nam Zdenko svoju svakodnevnicu s kanarincima koja je postala više od hobija.

Proces međusobnog razmnožavanja u krletki je delikatan i osjetljiv trenutak, zanimalo nas je.

-Ja u siječnju započnem s pripremom kanarinaca tako da se „čiste“ od parazita. U svježju vodu se stavlja nekoliko kapi antibiotika, a uz to ptice dobivaju poseban dodatak u obliku vitamina koje kroz hranu djeluje na poboljšanje nagona za plodnost. U to su vrijeme odvojeni mužjaci od ženki, te se oni nakon 20 do 25 dana međusobno spajaju u zajedničku krletku. U pravilu se nastoji da ženka ima slabije izraženu boju u odnosu na mužjaka koji mora imati intenzivniju, žutu ili crvenu. Ukoliko se pare različite boje tada oni nisu za natjecanja. Ženka leži u gnijezdu 13 dana i snese 4 do 5 jaja. Jaje treba svaki

dan izdvojiti iz gnijezda i kao nadomjestak podmetnuti slično plastično jaje. Kada ženka snese sva jaja, jaja se vraćaju u gnijezdo da bi se iz njih 13. dan s malim razmacima izlegli mali ptici. Dok ženka leži u gnijezdu mužjak je hrani ako su zajedno u krletci. Zna se dogoditi da je mužjak agresivan pa ga se mora izdvojiti. Mladi ptici brzo napreduju i postaju veći. Kako bi se poboljšao njihov rast prva dva dana moram ih hraniti uz pomoć male šprice 2 do 3 puta dnevno uz poseban pripravak „Greg nutriman 22“ pomiješan u vodi što dodatno ojačava mlade i ubrzava rast. Svaki dan mladi se kanarinci hrane jajčanom hranom „paštončinom“ uz „perle“ dodatkom u vodi. Mladim kanarincima se na nogu 6. ili 7. dan stavljaju posebno obojani ornitološki prsten na kojem se nalaze podaci o uzgajivaču, godini uzgoja i broju društva iz kojeg je uzgajivač. Nakon 20 do 23 dana mladi kanarinci sami izlaze iz gnijezda i počnu se sami hraniti jajčanom hranom.

MEDALJA DO MEDALJE

Vrlo detaljno nam je Zdenko opisao proces uzgoja mladih kanarinaca koji se nakon 30 dana odvajaju od roditelja i stavljaju u veliku volijeru zajedno sa svim mladim kanarincima. Kvalitetan par kanarinaca može tijekom jedne godine i do tri puta imati gnijezdo, što svakom uzgajivaču čini zadovoljstvo, ali i veliku obavezu i redovitu aktivnost. Stoga je razumljiva pomoć i razumijevanje koje Zdenko svakodnevno ima od svoje životne družice Irene, koja se kroz sve ove godine dobro upozнала s načinom uzgoja kanarinaca.

Kao provjereni i uspješni uzgajivač Zdenko Trdić je do sada sudjelovao na tridesetak izložbi u Hrvatskoj, Sloveniji i Italiji i ostvario zapažene i hvale vrijedne rezultate sa svojim ljepotanima. Izložbe na kojima se vrednuju kanarinci u pravilu se održavaju od listopada do prosinca.

Svoju prvu izložbu na kojoj je izložio

svoje kanarinca imao je u Vodnjanu 2003. godine i tada je osvojio srebrnu i brončanu medalju. U 2013. godini ostvareni su vrlo vrijedni rezultati: Rijeka – šampion izložbe, a na državnom prvenstvu u Osijeku osvojeno je prvo i drugo mjesto sa sortom opal žuti ahatni mozaik kanarinac te prvo mjesto i titulu šampiona izložbe u Novoj Gorici (Slovenija). U prošloj 2018. godini na izložbi u Poreču kanarinac iz uzgoja Zdenka Trdića osvojio je titulu šampiona izložbe po ljepoti i izgledu.

Najveći inozemni uspjeh ostvario je ove godine sudjelovanjem na 67. Svjetskom prvenstvu uzgajivača ptica u nizozemskom gradu Zwolle od 7. do 13. siječnja gdje je kao član riječkog „Češljugara“ u kategoriji grupa H-8 osvojio 3. mjesto križancem kanarinke feo i meksičke rojnice. Na ovoj svjetskoj smotri kanarinaca sudjelovalo je 25.000 ptica iz 48 država svijeta. Potpomognuti Hrvatskim ornitološkim savezom nastup na svjetskoj izložbi ptica u Nizozemskoj Hrvatsku je predstavljalo 16 uzgajivača ptica sa 112 izloženih ptica koji su osvojili po kategorijama 3 zlatne, 4 srebrne i 4 brončane medalje. Uz Zdenka Trdića još su nastupili Alen Palmić iz Lovrana, Darko Mičetić iz Rijeke i Marinko Petrović iz Kukuljanova, svi članovi „Češljugara“.

Na kraju posjete s ponosom i zadovoljstvom ovaj poznati uzgajivač pokazao nam je brojne trofeje, diplome, pehare, medalje i priznanja koje su osvojili njegovi ljubimci. Kako nam je i sam na kraju priznao želja mu je da u sklopu ovogodišnje Marunade postavi izložbu u lovranskoj Galeriji Laurus zajedno s Lovrancem Alenom Palmićem, te da upriliče jednu lijepu izložbu svojih kanarinaca prezentirajući ih široj javnosti uz osvojene trofeje. Napuštajući ovaj raspjevani dom poželjeli smo našem uzgajivaču ptica još puno uspjeha na izložbama, kao i nastup sljedeće 2020. godine na svjetskoj izložbi ptica u portugalskom gradu Porto.

Nove lovranske paćuharije

■ Piše: Milica Tuševljak

MALICA

Prišla j' matere malica, a pod okon njoj črnica pa ju mat pita:

- Ma ča si to storila?

A malica će: - Ma nisan ja, nego me j' muš skacotal.

Na to će mat: - Bog daj da bi mu se ruki skamenile...

- Ne daj, Bože, mamo, aš onda bi me još jače bolelo.

BARBA ANDRE

Ostal je na starine. Tako j' nekada bilo da su ženske dobile lejitimu, a muški su ostali doma za starci čuvat. Kada se j' oženil došla su i dva otroka pa se moralo skrbet. Imel je i dosti kampanji, malo blaga, kokoše za friško jaje, kozicu i prašćića za zimu.

Ma zgora kući su va jednen šatore bili judi bez dela. Ako nisu kade ča ukrali su bili lašni. Ča nisu oni natukli stakla i hitili va korito da prasac to s hranun pojji. Malo za ten prasac je krepal.

Oni judi bez dela, neću reć kako smo ih zvali, su pazili kamo će barba Andre prasca zakopat. Kada je pala noć oni su prasca šli otkopat i su feštu storili.

MARIJINA ŠESNA I UMESNA

Jedan dan govori Marija mužu: „Znaš ča mužu, bilo bi pametno da mi gremo kupit jenu kravicu pa ćemo baren imet dobrega i zdravega mleka.“

I odluče poč kupit kravicu.

Negdere na pol puta njemu j' pritužilo, šal je va šumicu i čepnul. Ča ni pogodil jušto va njazlo od pčelic. Sirotu j' brzo skočil, ma jenoj ni zmaknul, ujila ga je za vršić. To mu j' za hip nateklo.

Malo su posedeli i počinuli dokle mu j' to splahnulo pa će žene: „Ala, homo kupit tu kravicu!“

A Marija će na su pravu: „A ne, ne, mužu, nećemo kravu kupit...“

„Nego ča?“ pita muž.

„Pčelice!“

TONIĆ

Povedal mi je moj prijatelj TONIĆ udovac i požalil se da mu je prišla ženska i da se naveselil da će sada neš bit. Ja, ma se j' prevaril. Od vele voji nakon toliko vremena potle ženi ono čudo ga ni poslužilo. Pa mi je na se to smejuć se povedel i jenu štoriju na ku san se i ja nasmela.

Jušto tako da se dogodilo još nekemu i da je taj zel sekiru i šal van kade drva cepa. Stavil je onu nevoju na cok, zdignul sekiru i zamahnul, a ona je nevoja pobegla va brageše. A taj da mu govori: „Viš, mrcino, sekiru si videl, a onu stvar nisi!“

DVA PRIJATELA

Trefili su se nakon nekega vremena dva prijatelja pa se pogovaraju:

„Kako si ča, lve? Kako živeješ?“

„A ča da ti rečen? Živejen kako pas na verugah. Tu i tamo malo počakulan sa susedon, a sad neću ni to moć...“ će drugi. „A ča je, ča se dogodilo?“ „Niš se ni dogodilo, samo je umrl, pa smo ga čera zakopali s plovanon...“ „No, Majko Božja, pa nisan ni čul da je i plovau umrl.“

SIROMAHI

Kada smo va mizerije živeli i bili siromahi, smo se nekako boje slagali, razumeli i veseleji bili nego sada. Sada kada je malo boje i lagje vreme prišlo smo se zoholili, va svoj tabor zagradili i na sve ča j' nekada bilo pozabili. Ni već one kompanije kada se j' na Dobreće puli Čireta i Marčića va oštarije na karti igralo i z otavićen kontreštalo, na joge bući igralo. Ma kada i kamo su šle te lepe vremena? Ostala je danas samo uspomena.

KUMA NANDINOVA

Svi smo ju va sele kuma zvali aš je su decu na krste držala pa i oni keh ni krstila su ju kuma zvali. Pa j' užala reć da j' pol sveta nemega, a druga polovica da j' na vage!

MOJ OTAC

Spametin se da nas ni otac kako miće nikad tukal, a mat nas je z nekun praščun znala po nogah ošviketat. A mi dve sestrice, jedna i druga vraga pune, vavek smo neč ofraškale. Kada bi nas bila mat tukla smo jako vriscale pa bi mat rekla: „Ne moren ih ni tuć aš će susedi mislet da ih ubijan.“ A otac je užal reć: „Tući, tući, ubit ćeš njih, ma vraga va njih nećeš!“

NEŠ NI KAKO TREBA

Franina žalostan šeće. Trefi ga Jure pa ga pita: „Ča j' Frane? Ča si se tako pognul? Vidin da nisi kako užaš bit? Ča si bolan al ča j' to s tobun?“ „Ma niš, niš,“ će Franina, a Jure će mu: „Ma ča niš niš, tr vidin, nisan slep da s tobun neš ni kako treba? Ča ne moreš jist, pit al spat?“ „Ma moren se to, i jist, i pit, i spat, samo ne moren više decu delat.“

Izbor korisnih adresa i telefonskih brojeva

OPĆINA LOVRAN

Centrala tel. 291-045
Načelnik: **Bojan Simonić** tel. 292-747
nacelnik@opcinalovran.hr
Zamjenik načelnika: **Toni Družeta** tel. 292-747
zamjenik.nacelnika@opcinalovran.hr

Predsjednik Općinskog vijeća
Općine Lovran **Branislav Petković**
Pitanja i prijedlozi mogu se postaviti i na
e-mail: opcina.lovrana@ri.ht.hr

Pročelnica: **Jelena Markić** tel. 291-045

ODSJEK ZA PRORAČUN I FINACIJE

Voditeljica Odsjeka:
Jadranka Ognjenović tel. 292-880

Viši referent za računovodstvene poslove:
Jasna Konić tel. 291-045

Samostalni upravni referent za financije i gospodarstvo:
linka Stranjina tel. 291-045

KOMUNALNI SUSTAV

Voditeljica: **Tamara Mittel** tel. 291-045
Samostalni referent: **Hermes Negrić** tel. 291-045
Samostalni referent: **Branka Radić** tel. 291-045
Samostalni referent: **Marina Sirotnjak** tel. 291-045
Komunalni redar: **Milan Škorić** tel. 291-045

ODSJEK ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Voditeljica: **Velinka Sušanj** tel. 291-045
Viši referent: **Azela Mandžo** tel. 291-045
Viši referent: **Katarina Kojanović** tel. 291-045
E-mail: opcina.lovrana@ri.ht.hr

Radno vrijeme
ponedjeljak, srijeda, četvrtak 08,00 - 16,00
utorak 08,00 - 17,00
petak 08,00 - 15,00
dnevni odmor 11,30 - 12,00
Prijem stranaka svaki radni dan 08,30 - 11,30
utorak 13,00 - 17,00

MATIČNI URED LOVRAN

Matičarka: **Zdenka Zorica** tel. 291-101
Primanje stranaka:
ponedjeljak - petak 08,30 - 11,00
11,30 - 14,00
dnevni odmor 11,00 - 11,30

Mjesni odbor Lovran - Bahova
predsjednik **Robert Popeskić** tel. 291 - 682

Mjesni odbor Lovran - Rezine
predsjednica **Silvana Stiglic** tel. 098/208 - 650

Mjesni odbor Lovranščina
predsjednik **Marko Mihalić** tel. 292 - 512

Mjesni odbor Medveja
predsjednica **Tatjana Pančelat** tel. 292 - 385

STUBICA d.o.o. LOVRAN

Za komunalnu djelatnost,
pružanje usluga i razvoj
e-mail: stubica@ri.t.com.hr
radno vrijeme uprave:
od ponedjeljka do petka 7,00 - 15,00

DOM ZDRAVLJA OPATIJA AMBULANTA LOVRAN

dr. med. **Ivone Obradović**,
dr. opće medicine tel. 291 - 208
radno vrijeme: ponedjeljak - srijeda - popodne
utorak - četvrtak - petak - ujutro

dr. med. **Marin Tripar**,
u zamjeni dr. med. **Emanuela Ilijić**
dr. opće medicine tel. 292 - 080
radno vrijeme: ponedjeljak - srijeda - petak -
ujutro; utorak - četvrtak - popodne

dr. med. **Dragana Marković**,
dr. opće medicine tel. 294 - 027
radno vrijeme: ponedjeljak - srijeda - petak -
ujutro; utorak - četvrtak - popodne

dr. **Suzana Surijan**,
spec. pedijatar tel. 291 - 042
radno vrijeme: ponedjeljak - srijeda - popodne
utorak - četvrtak - petak - ujutro

STOMATOLOŠKE ORDINACIJE

dr. stom. **Jasna Potočki - Vidaković** tel. 293 - 770
rad s pacijentima:
ponedjeljak - srijeda - petak 7,30 - 12,30
utorak 14,00 - 19,00
četvrtak 14,00 - 19,30
svaka druga subota u mjesecu radna

dr. dent. **Dimitrije Ilijević** tel. 293 - 770
rad s pacijentima:
ponedjeljak - srijeda - petak 14,00 - 19,00
utorak - četvrtak 7,00 - 12,30

VETERINARSKA SLUŽBA

Veterinarska ambulanta
Opatija (Volosko) tel. 701 - 280
radno vrijeme svaki dan od 0 - 24,00

Veterinarska ambulanta
"RiVet" Rijeka (Kantrida)
ex "Vau-Vau" tel. 561 - 451 i 561 - 452
radno vrijeme: od ponedjeljka
do petka 8,30 - 12,00 i 17,00 - 20,00
subota 8,00 - 13,00

Komunalno društvo
"Komunalac" d.o.o. Jušići tel. 505 - 201

Uprava groblja **Opatija** tel. 505 - 100
od ponedjeljka do petka 7,00 - 15,00
subotom dežurstvo 7,00 - 15,00
preuzimanje pokojnika
poslije 15,00 sati na tel. 505 - 100

Turistička zajednica Općine Lovran
turistički ured tel. 291 - 740
radno vrijeme:
od ponedjeljka do petka 8,00 - 14,30
subota 9,00 - 13,00

Liburnijsko društvo za dobrobit životinja
"Lunjo i Maza" Lovran mob. 091/763 - 8892
radno vrijeme: od ponedjeljka
do petka 9,00 - 14,00 i 18,00 - 21,00
subota 9,00 - 14,00

Policajska postaja **Opatija** tel. 710 - 111

Dobrovoljno vatrogasno
društvo Lovran tel. 291 - 048
zapovjednik
Nenad Gašparinić mob. 091/545 - 8219
Javna vatrogasna
postrojba **Opatija** tel. 271 - 800

Hrvatska elektroprivreda Rijeka - Pogon **Opatija**
obračun računa tel. 204 - 692
tehničar za priključak tel. 204 - 669
radno vrijeme:
ponedjeljak - srijeda - petak 7,30 - 11,30
utorak - četvrtak 11,30 - 14,30

Pošta **Lovran** tel. 525 - 883
radno vrijeme:
od ponedjeljka do petka 7,00 - 20,00
subota 7,00 - 14,00

Tržnica **Lovran** tel. 293 - 769
radno vrijeme:
od ponedjeljka do petka 6,00 - 13,00

subota i nedjelja 6,00 - 11,00

Ljekarna **Lovran** tel. 291 - 051
radno vrijeme:
od ponedjeljka do petka 7,00 - 20,00
subota 7,30 - 15,00

Noćna dežurna ljekarna
"Centar" Rijeka, Riva 18 tel. 213 - 101

Mjenjačnica "Lagos" **Lovran** tel. 293 - 144 i
293 - 530
radno vrijeme:
od ponedjeljka do petka 8,00 - 15,00
subota 8,00 - 13,00

Croatia osiguranje d.d. Lovran na tržnici tel. 212 - 015
radno vrijeme:
od ponedjeljka do petka 8,00 - 16,00
subota 8,00 - 12,00

Knjižnica **Lovran** tel. 293 - 035
ponedjeljak - srijeda - petak 14,00 - 20,00
utorak - četvrtak 8,00 - 14,00

Župni ured **Lovran** tel. 291 - 611
velečasni **Matija Rašpica**

Javni bilježnik **Lovran**
Radmila Mandić tel. 293 - 426
radno vrijeme: ponedjeljak - srijeda -
četvrtak - petak od 8,00 - 16,00
utorak 12,00 - 19,00

Benzinska postaja **Lovran** mob. 091/4971 - 155
radno vrijeme: od ponedjeljka
do subote od 6,00 - 20,00
nedjeljom i blagdanom od 6,00 - 13,00

Javna ustanova **Park prirode**
"Učka" **Liganj** tel. 293 - 751

Osnovna škola **Viktora Cara Emina** tel. 291 - 133

Dječji vrtić **Lovran** tel. 291 - 134

Gradski Crveni križ **Opatija** tel. 712 - 577

Dimnjačar - **Krešimir Kovačić**,
obrt za dimnjačarske usluge mob. 095/582 - 7590

Taksist **Miroslav Dobrnjac** mob. 098/215 - 213

Erste&Steiermärkische bank d.d.,
poslovnica **Lovran, M. Tita 41**,
radno vrijeme: ponedjeljak - srijeda - četvrtak -
petak - ujutro od 8,00 do 15,00;
utorak - popodne od 12,00 do 19,00
tel. 072-376-690, info besplatni broj 0800-78-90



Glasilo Općine Lovran
Godina XIV - izlazi povremeno

LOVRANSKI LIST

Izdavač: Općina Lovran
Ulica m. Tita 41, 51415 LOVRAN

Za izdavača: **Bojan Simonić**

Naklada: 2000 primjeraka, ISSN 1845-9609

Glavna urednica: **Aleksandra Kućel - Ilić**

Uređivački savjet: **Cvijetana Miletić** (predsjednica),
Marija Janjetić - Aničić, **Ranka Janjetić**, **Edvard Primožić**,
Kristina Staničić, **Silvana Stiglic**, **Radovan Trinajstić**

Fotografije: **David Kurti**, **Momo Wilke**, **Radovan Trinajstić**

Grafička priprema: **Saša Jeletić**

Design i tisak:



Buldog d.o.o.
43. istarske divizije 1/8, LOVRAN
Tel: 051/292-266, www.buldog.hr

Međunarodna ultratrail utrka »100 milja Istre«, na noćnom startu u Lovranu okupila je više od 350 trkača zaljubljenih u ovaj sport. Utrka je dio Svjetskog kupa, a ujedno i najveća utrka ovog tipa u široj regiji, te je u okvirima svih pet utrka koliko ih obuhvaća ovaj sportski događaj sudjelovalo ukupno 1.800 trkača iz 51 zemlje.

